

วิธีดำเนินการวิจัยและการวิเคราะห์ปัญหาในการบริหารงาน
ของสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย

วิธีดำเนินการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัยได้กำหนดวิธีการ เป็นลำดับขั้นดังต่อไปนี้

๑. การสร้างแบบสอบถาม
๒. การเก็บรวบรวมข้อมูล
๓. การวิเคราะห์ข้อมูล

การสร้างแบบสอบถาม

ผู้วิจัยได้ศึกษาหลักการและวิธีการสร้างแบบสอบถามของวิลเลียม ไวเออสม่า (Willian Wiersma)^๑ จอห์น ดับเบิลยู เบสท์ (John W. Best)^๒ และ บรูซ ดับเบิลยู ทัดแมน (Bruce W. Tuckman)^๓ นอกจากนี้ ยังได้ศึกษาแบบสอบถามของ

---

^๑Willian Wiersma, Research Methods in Education (New York: J.B. Lippincott, 1969), pp. 1-63.

^๒John W. Best, Research in Education, 2 d ed. (Englewood Cliffs, N.J.: Prentice - Hall, 1970), pp. 161-216.

^๓Bruce W. Tuckman, Conducting Educational Research, 2 d ed. (New York: Harcourt Brace Jovanovich, 1978), pp. 196-241.

จุฬามาศ สุวรรณโครธ^๑ สมบูรณ์ ภูทล่ำ^๒ และจูลี อุศุภรัตน์^๓ เพื่อทราบแนวทางการรวบรวมและการเรียงลำดับคำถามในแบบสอบถาม ให้มีเนื้อหาครอบคลุมสภาพการบริหารงานของสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทยทั้งหมด แบบสอบถามที่จัดทำขึ้นมีทั้งหมด ๒ ชุดคือ

๑. แบบสอบถามสมาชิกสมาคม
๒. แบบสอบถามกรรมการบริหารสมาคม

วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างใช้วิธีการสุ่ม โดยคำนึงถึงสัดส่วนที่พอเหมาะของจำนวนสมาชิกแต่ละประเภท คือ สมาชิกสามัญ และสมาชิกวิสามัญ และสมาชิกสถาบัน นอกจากนี้ ยังได้คำนึงถึง ระยะเวลาของการเป็นสมาชิก เพศ ระดับการศึกษา ตลอดจนสถานที่ทำงานของสมาชิกประเภทนั้น ๆ ด้วย

คำถามในแบบสอบถามมีทั้งแบบเลือกตอบจากหลายคำตอบ (Multiple Choice หรือ Check List) และแบบแสดงความคิดเห็น (Open end Questions) สำหรับรายละเอียดของแบบสอบถามดูได้ในภาคผนวก

---

^๑จุฬามาศ สุวรรณโครธ, "ปัญหาการบริหารงานแบบรวมอำนาจและกระจายอำนาจของห้องสมุดมหาวิทยาลัยในประเทศไทย" (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๑๒), หน้า ๒๓๗-๒๓๘.

^๒สมบูรณ์ ภูทล่ำ, "ปัญหาของห้องสมุดประชาชนในประเทศไทย" (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๑๕), หน้า ๓๖๒-๓๗๑.

^๓จูลี อุศุภรัตน์, "การประเมินผลการอบรมบรรณารักษ์ห้องสมุดเฉพาะของสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย ระหว่าง พ.ศ. ๒๕๑๒-๒๕๑๔" (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๒๑), หน้า ๓๑๘-๓๒๓.

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากสมาชิกที่เป็นกลุ่มตัวอย่างและจากคณะกรรมการบริหาร ผู้วิจัยได้ไปแจกแบบสอบถามด้วยตนเอง และยังใช้วิธีส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ด้วย รวมแบบสอบถามที่ได้จากสมาชิกทั้งหมด ๑๐๔ ชุด คิดเป็นร้อยละ ๕๒.๐๐ ของตัวอย่างสมาชิกทั้งหมด จำนวน ๒๐๐ คน แบบสอบถามที่ได้จากคณะกรรมการทั้งหมด ๓๔ ชุด คิดเป็นร้อยละ ๕๔.๒๓ ของกรรมการบริหารจำนวน ๗๑ คน โดยเก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างเดือนมกราคม-กันยายน พ.ศ. ๒๕๒๒

สำหรับการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยได้นัดวันและเวลาสัมภาษณ์เลขาธิการบริหารสมาคมและนายกสมาคมสมัยต่าง ๆ จำนวน ๗ คน ข้อมูลที่ได้รับชัดเจน ถูกต้อง และครบถ้วน

การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่รวบรวมได้จากแบบสอบถามสมาชิกและกรรมการบริหารของสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย เมื่อนำมาวิเคราะห์และนำเสนอข้อมูลในรูปตาราง แผนภูมิ และแผนภาพ โดยมีจุดมุ่งหมายที่จะให้เห็นทั้งข้อมูลในส่วนรวมของสภาพการบริหารงานของสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย และรายละเอียดเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานของสมาคม เพื่อจะใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงการบริหารงานดังกล่าวให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

สำหรับการวิเคราะห์ปัญหาการบริหารงานของสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทยในวิธานิพนธ์นี้ จะครอบคลุมเรื่องต่าง ๆ ดังนี้ คือ ในด้านที่เกี่ยวกับสมาชิก แยกเป็น ประเภทของสมาชิก คุณสมบัติของสมาชิกแต่ละประเภท สิทธิหน้าที่ และอัตราค่าบำรุงของสมาชิกประเภทต่าง ๆ สำหรับด้านที่เกี่ยวกับกรรมการบริหาร แยกเป็น การเลือกตั้ง คุณสมบัติ และวาระที่อยู่ในตำแหน่งของกรรมการบริหาร ส่วนในด้านที่เกี่ยวกับกิจกรรมที่สมาชิกและกรรมการบริหารมีส่วนร่วม ซึ่งได้แก่ การประชุมสามัญประจำปี การจัดทำ "วารสารห้องสมุด" การจัดอบรมบรรณารักษ์ห้องสมุดประเภทต่าง ๆ ตลอดจนกิจกรรมที่มีอยู่ในแผนกงานทุกแผนกที่ดำเนินการโดยกรรมการบริหาร รวมทั้งการติดต่อสื่อสารกันระหว่างสมาชิกกับสมาคม และเรื่องสุดท้ายคือ ปัญหาในการบริหารงานของสมาคมในด้านต่าง ๆ

ในการวิเคราะห์ข้อมูลที่รวบรวมได้ดังกล่าวข้างต้น ได้แยกวิเคราะห์เป็นสองตอน คือ ข้อมูลที่มาจากสมาชิก และข้อมูลที่มาจากคณะกรรมการบริหาร ซึ่งสามารถสรุปผลที่สำคัญในเรื่องต่าง ๆ ได้ดังนี้

๑. สมาชิก

๑.๑ ประเภทของสมาชิก

สมาชิกของสมาคมแบ่งออกเป็น ๔ ประเภทคือ สามัญ วิสามัญ กิตติมศักดิ์ อุปการะ และสถาบัน องค์การหรือนิติบุคคล

ความคิดเห็นของสมาชิกที่เกี่ยวกับการแบ่งประเภทของสมาชิกมีความแตกต่างกันเนื่องจาก ระยะเวลาของการเข้าเป็นสมาชิก กล่าวคือ จากตารางที่ ๑ จะเห็นได้ว่า ผู้ที่เป็นสมาชิกมานานระหว่างเวลา ๓-๔ ปี มีความเห็นว่า การแบ่งประเภทของสมาชิกออกเป็น ๔ ประเภท เท่าที่เป็นอยู่เหมาะสมมากที่สุดคือ ร้อยละ ๔๒.๓๑ รองลงมาคือ สมาชิกที่มีอายุการเป็นสมาชิกตั้งแต่ ๕ ปีขึ้นไป คือ ร้อยละ ๓๐.๗๗ ผู้ที่มีความเห็นว่า ไม่เหมาะสมและไม่มีความคิดเห็นมีเพียงส่วนน้อย

จำนวนสมาชิกที่เห็นว่าไม่เหมาะสม ๐.๕๖ เห็นว่า ควรแบ่งสมาชิกออกเป็น ๒ ประเภท เท่านั้น คือ สมาชิกสามัญ กับวิสามัญ ร้อยละ ๐.๕๖ เห็นว่า ควรมีเพียง ๔ ประเภท โดยให้รวมสมาชิกอุปการะเข้ากับสมาชิกกิตติมศักดิ์ ส่วนอีกร้อยละ ๑.๕๒ มีความเห็นว่า ควรมีสมาชิก ๓ ประเภท คือ สามัญ สถาบัน และกิตติมศักดิ์

จำนวนร้อยละของสมาชิกที่มีความคิดเห็นในเรื่องการแบ่งประเภทสมาชิกได้แสดงไว้ในตารางที่ ๑

ตารางที่ ๑ แสดงจำนวนร้อยละของสมาชิกที่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการแบ่งสมาชิก
ออกเป็น ๕ ประเภท จำแนกตามระยะเวลาของการเป็นสมาชิก

ระยะเวลาการเป็นสมาชิก (ปี)	เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	ไม่มีความเห็น	รวม
จำไม่ได้	๖.๗๓	๐	๐.๙๖	๗.๖๙
๑-๒	๗.๖๙	๐.๙๖	๐.๙๖	๙.๖๑
๓-๔	๔๒.๓๑	๐.๙๖	๑.๙๒	๔๔.๑๙
> ๕	๓๐.๗๘	๑.๙๒	๔.๘๑	๓๗.๕๑
รวม	๘๗.๕๑	๓.๘๔	๘.๖๕	๑๐๐.๐๐

๑.๒ คุณสมบัติของสมาชิกประเภทต่าง ๆ

ตารางที่ ๒ แสดงจำนวนร้อยละของสมาชิกที่มีความเห็นเกี่ยวกับการกำหนดคุณสมบัติ
ของสมาชิกประเภทต่างๆ จำแนกตามระยะเวลาของการเป็นสมาชิก

ระยะเวลาของการเป็นสมาชิก (ปี)	เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	ไม่มีความเห็น
จำไม่ได้	๔.๘๘	๐.๙๘	๐.๙๘
๑-๒	๑๒.๗๕	๐.๙๘	๐
๓-๔	๒๙.๘๑	๐	๐.๙๘
> ๕	๕๔.๑๒	๑.๙๖	๑.๙๖
รวม	๙๒.๑๖	๓.๙๒	๓.๙๒

จากตารางที่ ๒ แสดงให้เห็นว่า สมาชิกที่มีระยะเวลาการเป็นสมาชิกตั้งแต่ ๕ ปีขึ้นไป มีความเห็นว่า เหมาะสมที่สุด คือ ร้อยละ ๔๔.๑๒ สมาชิกที่มีอายุการเป็นสมาชิกในช่วงเวลา ๓-๔ ปี มีความเห็นว่า เหมาะสมรองลงมาคือ ร้อยละ ๒๕.๔๑ และสมาชิกที่มีความเห็นว่า เหมาะสมน้อยที่สุด คือ ร้อยละ ๕.๔๘ ได้แก่ สมาชิกที่ไม่สามารถจำระยะเวลาของการเป็นสมาชิกของตนเองได้

สมาชิกที่มีความเห็นว่า คุณสมบัติของสมาชิกบางประการไม่เหมาะสม ควรมีการเปลี่ยนแปลงแก้ไข มีจำนวนทั้งสิ้นคิดเป็นร้อยละ ๓.๙๒ มีความเห็นว่าข้อ ๔.๒ ในคุณสมบัติของสมาชิกสามัญ ซึ่งมีข้อความว่า "สำเร็จวิชาบรรณารักษศาสตร์จากสถาบันการศึกษาอันเป็นที่เชื่อถือได้" ควรตัดออกไป เพราะมีความหมายรวมอยู่ในข้อ ๔.๓ ซึ่งมีข้อความว่า "เป็นหรือเคยเป็นเจ้าของหน้าที่ห้องสมุดหรือสนใจในกิจการห้องสมุด ซึ่งได้แสดงผลงานดีเด่นทางบรรณารักษศาสตร์ เป็นที่ประจักษ์แก่คณะกรรมการบริหาร และได้เป็นสมาชิกวิสามัญมาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปี" และในข้อ ๔.๓ วรรค ๒ ซึ่งมีข้อความว่า "กำหนดเวลา ๕ ปี อาจลดลงมาได้ หากผลงานที่แสดงนั้นดีเด่นเป็นพิเศษ" ควรระบุให้ชัดเจนว่า ระยะเวลาที่ลดลงจากกำหนด ๕ ปีนั้นเป็นเท่าไร หรือมีหลักเกณฑ์พิจารณาการลดอย่างไร

๑.๓ สิทธิและหน้าที่ของสมาชิก

จากการเก็บรวบรวมข้อมูล สมาชิกส่วนใหญ่คือ ร้อยละ ๗๗.๔๔ มีความเห็นว่า สิทธิและหน้าที่ของสมาชิกประเภทต่าง ๆ ที่กำหนดไว้นั้นเหมาะสมดีแล้ว มีผู้ที่เห็นว่า ไม่เหมาะสมเพียงร้อยละ ๑.๙๒ ที่เหลืออีกร้อยละ ๒๐.๖๔ ไม่มีความเห็นในเรื่องนี้

ในเรื่องการใช้สิทธิของสมาชิก ปรากฏว่า มีสมาชิกเพียงร้อยละ ๔.๐๘ เท่านั้นที่ใช้สิทธิดังกล่าวอย่างสม่ำเสมอ สมาชิกที่ไม่เคยใช้สิทธิเลยมีจำนวนร้อยละ ๒๒.๒๒ ที่เหลือเป็นสมาชิกส่วนใหญ่ คือ ร้อยละ ๖๔.๗๐ ใช้สิทธิของตนเป็นครั้งคราว

๑.๔ อัตราค่าบำรุงสมาชิก

สมาคมได้กำหนดอัตราค่าบำรุงที่สมาชิกประเภทต่าง ๆ จะต้องชำระไว้ คือ สมาชิกสามัญปีละ ๖๐ บาท ตลอดชีพ ๑,๒๐๐ บาท สมาชิกวิสามัญปีละ ๔๐ บาท ตลอดชีพ ๘๐๐ บาท และสมาชิกที่เป็นस्थำน องค์การ หรือนิติบุคคลปีละ ๑๐๐ บาท ทั้งนี้ การเป็นสมาชิกตลอดชีพ ต้องไม่ปรากฏว่า ค่างชำระค่าบำรุงรายปี

สมาชิกประมาณครึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดค้างชำระค่าบำรุง ทางสมาคมไม่สามารถเก็บเงินค่าบำรุงจากสมาชิกจำนวนดังกล่าวได้ เป็นเวลาหลายปี ติดต่อกัน ทำให้สมาคมขาดรายได้ประจำส่วนนี้ไปเป็นจำนวนมาก

สมาชิกจำนวนร้อยละ ๗๒.๒๔ มีความเห็นว่า อัตราค่าบำรุงสมาชิกที่กำหนดไว้นั้นเหมาะสมดีแล้ว มีผู้ไม่ออกความเห็นจำนวนร้อยละ ๑๐.๘๔ และอีกร้อยละ ๑๖.๘๖ เห็นว่าไม่เหมาะสม ควรกำหนดอัตราค่าบำรุงสมาชิกเสียใหม่ โดยมีความเห็นแบ่งได้เป็น ๒ กลุ่มคือ กลุ่มที่มีความเห็นว่า ควรจะลดอัตราค่าบำรุงให้ต่ำลงกว่าเดิม มีอัตราอยู่ในระหว่างปีละ ๒๐-๕๐ บาท ตลอดชีพ ๑,๐๐๐ บาท สำหรับสมาชิกสามัญปีละ ๑๐-๓๐ บาท และตลอดชีพ ๖๐๐ บาท สำหรับสมาชิกวิสามัญ และปีละ ๒๐-๑๐๐ บาท สำหรับสมาชิกสถาบัน สำหรับกลุ่มที่มีความเห็นว่า ควรจะเพิ่มอัตราค่าบำรุงให้สูงขึ้น เพราะปัจจุบันสมาคมมีรายได้ไม่มากนัก กลุ่มนี้เสนอให้อัตราค่าบำรุงสำหรับสมาชิกสามัญ เป็นปีละ ๑๐๐ บาท ตลอดชีพ ๑,๐๐๐-๒,๕๐๐ บาท สมาชิกวิสามัญปีละ ๕๐ บาท ตลอดชีพ ๑,๐๐๐ บาท และสมาชิกสถาบันปีละ ๒๐๐-๓๐๐ บาท

๒. กรรมการบริหาร

๒.๑ คุณสมบัติของกรรมการบริหาร

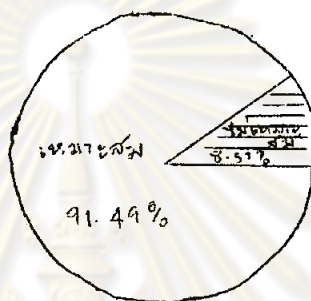
ตามข้อบังคับของสมาคมในหมวด ๓ ที่กำหนดไว้ว่า จำนวนสามในสี่ของคณะกรรมการบริหารต้องเป็นสมาชิกสามัญและมีคุณวุฒิทางบรรณารักษศาสตร์นั้น สมาชิกจำนวนร้อยละ ๗๔.๒๖ มีความเห็นว่า เหมาะสมดีแล้ว ทั้งนี้เพราะเป็นสมาคมทางวิชาชีพ กรรมการบริหารส่วนใหญ่ ควรมีคุณวุฒิทางบรรณารักษศาสตร์ สำหรับสมาชิกร้อยละ ๑๕.๘๔ มีความเห็นว่าไม่ควรกำหนดคุณวุฒิดังกล่าว ร้อยละ ๒.๙๗ มีความเห็นเป็นอย่างอื่น คือ เห็นว่า คณะกรรมการบริหารจะเป็นบุคคลใดก็ได้ที่ทำความเจริญก้าวหน้าให้กับวิชาชีพบรรณารักษ์ ส่วนสมาชิกที่เหลือร้อยละ ๖.๙๓ มีความเห็นว่า ควรกำหนดให้คณะกรรมการบริหารจำนวนครึ่งหนึ่งเท่านั้น ที่ต้องมีคุณวุฒิทางบรรณารักษศาสตร์

๒.๒ วาระที่อยู่ในตำแหน่งของคณะกรรมการบริหาร

ตามข้อบังคับของสมาคมกำหนดไว้ว่า คณะกรรมการบริหารอยู่ในตำแหน่งได้วาระหนึ่งไม่เกิน ๒ ปี และห้ามมิให้บุคคลใดบุคคลหนึ่งดำรงตำแหน่งนายกของสมาคมเกิน ๒ วาระติดต่อกัน

สำหรับความเห็นของสมาชิกเกี่ยวกับวาระที่อยู่ในตำแหน่งของคณะกรรมการบริหาร จะเห็นได้จากแผนภูมิ ต่อไปนี้

แผนภูมิที่ ๑ แสดงความคิดเห็นของสมาชิกเกี่ยวกับวาระที่อยู่ในตำแหน่งของคณะกรรมการบริหาร

จากแผนภูมิที่ ๑ จะเห็นได้ว่า สมาชิกถึงร้อยละ ๙๑.๔๔ มีความเห็นว่าการระเพียบที่กำหนดไว้นั้นเหมาะสมดีแล้ว สมาชิกอีกเพียงร้อยละ ๘.๕๖ เท่านั้น ที่เห็นว่าไม่เหมาะสม สมาชิกดังกล่าว มีความเห็นว่า คณะกรรมการบริหารควรจะมีวาระหนึ่งเป็นเวลา ๓ หรือ ๔ ปี

ส่วนความเห็นเกี่ยวกับวาระที่อยู่ในตำแหน่งของนายกนั้น ร้อยละ ๘๖.๓๖ ของสมาชิกมีความเห็นว่า เหมาะสมดีแล้ว ร้อยละ ๑๓.๖๔ มีความเห็นว่า ไม่เหมาะสม จำนวนวาระที่เหมาะสมที่เสนอแนะมา มี ๑ วาระ ๓ วาระ ๔ วาระ และไม่จำกัดวาระ

๒.๓ การเลือกตั้งคณะกรรมการบริหาร

สมาชิกจำนวนร้อยละ ๖๑.๘๖ มีความเห็นว่า ระเบียบการเลือกตั้งคณะกรรมการบริหารที่กำหนดไว้ในหมวด ๓ ของข้อบังคับของสมาคมนี้เหมาะสมดีแล้ว แต่สมาชิกร้อยละ ๓๘.๑๔ มีความเห็นว่า สมาชิกในที่ประชุมควรเลือกนายกเพียงคนเดียว แล้วให้อำนาจนายกเลือกคณะกรรมการบริหารตำแหน่งอื่นทั้งหมด สมาชิกร้อยละ ๑๓.๐๔ มีความเห็นว่าการเลือกนายกและเหรัญญิก แล้วให้อำนาจนายกแต่งตั้งคณะกรรมการที่เหลือเอง ส่วนร้อยละ ๓.๒๖ ของสมาชิกมีความเห็นเป็นอย่างอื่น

๓. กิจกรรม

๓.๑ การประชุมสามัญประจำปี

สมาคมจัดให้มีการประชุมใหญ่สามัญประจำปี ปีละ ๑ ครั้ง ในการประชุมแต่ละครั้ง มีการจัดกิจกรรมที่เป็นประโยชน์แก่สมาชิกในด้านต่าง ๆ และเป็นโอกาสอันดีที่สมาชิกมีโอกาสพบปะแลกเปลี่ยนความรู้ ความคิดเห็นในวิชาชีพกันอย่างกว้างขวาง อย่างไรก็ตามสมาชิกของสมาคมมีอยู่ทั่วประเทศ ฉะนั้น การจัดประชุมสามัญประจำปีในแต่ละครั้ง จึงมีปัญหาและอุปสรรคบางประการเกิดขึ้น

๓.๑.๑ จำนวนสมาชิกที่เข้าร่วมประชุมสามัญประจำปี

ในตารางที่ ๓ แสดงให้เห็นว่า สมาชิกส่วนใหญ่ คือ ร้อยละ ๗๕.๙๐ เข้าร่วมประชุมเป็นบางครั้งเท่านั้น มีสมาชิกเพียงร้อยละ ๒๔.๐๙ ที่เข้าร่วมประชุมทุกครั้ง สมาชิกที่เป็นชาย เข้าร่วมประชุมน้อยกว่าสมาชิกที่เป็นหญิง ทั้งนี้เพราะ สมาชิกของสมาคมส่วนใหญ่เป็นหญิง

ตารางที่ ๓ แสดงจำนวนร้อยละของสมาชิกที่เข้าร่วมประชุม
สามัญประจำปี จำแนกตามเพศ

เพศ	เข้าประชุมทุกครั้ง	เข้าประชุมบางครั้ง
ชาย	๘.๔๓	๑๓.๒๕
หญิง	๑๕.๖๖	๖๒.๖๕
รวม	๒๔.๐๙	๗๕.๙๐

ตารางที่ ๔ แสดงจำนวนร้อยละของสมาชิกที่ไม่สามารถ
เข้าร่วมประชุมสามัญประจำปี จำแนกตามสาเหตุ

สาเหตุที่ไม่เข้าร่วมประชุม	ร้อยละ
ไม่สามารถปลีกเวลาจากงานประจำได้	๓๙.๘๐
สถานที่ประชุมอยู่ไกลไม่สะดวกในการเดินทาง	๑๘.๓๗
ต้องเสียค่าใช้จ่ายในการเข้าร่วมประชุมสูง	๑๓.๒๗
ไม่ได้รับแจ้งกำหนดการประชุมจากสมาคม	๖.๑๒
เห็นว่า การเข้าร่วมประชุมไม่มีความสำคัญ	๖.๑๒
อื่น ๆ	๑๖.๔๓
รวม	๑๐๐.๐๐

จากตารางที่ ๔ จะเห็นได้ว่า สาเหตุใหญ่ที่สมาชิกไม่เข้าร่วมประชุม เนื่องจากไม่สามารถปลีกเวลาจากงานประจำได้ ซึ่งมีถึงร้อยละ ๓๙.๘๐ สาเหตุรองลงมาคือ สถานที่ประชุมอยู่ไกล ไม่สะดวกในการเดินทางร้อยละ ๑๘.๓๗ ส่วนสาเหตุอื่น ๆ ที่ทำให้สมาชิกไม่สามารถเข้าร่วมประชุมได้ มีหลายประการ เช่น ผู้บังคับบัญชาไม่อนุญาต มีกิจธุระจำเป็นส่วนตัว ติดงานราชการ หัวข้อประชุมบางหัวข้อไม่น่าสนใจ และไม่มีประโยชน์ต่องานในหน้าที่ ความจำเป็นที่จะต้องมีการผลัดเปลี่ยนบุคคลในที่ทำงานเดียวกันให้เข้าร่วมประชุมในแต่ละครั้งตามความเหมาะสม

๓.๑.๒ ความคิดเห็นของสมาชิกเกี่ยวกับการจัดประชุมสามัญประจำปี พ.ศ.

๒๕๒๑

สมาคมได้จัดการประชุมสามัญประจำปี พ.ศ. ๒๕๒๑ ระหว่างวันที่ ๑๑-๑๕ ธันวาคม ๒๕๒๑ ณ หอประชุมมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร โดยมีหัวข้อ

ประชุมว่า "บทบาทของห้องสมุดต่อการศึกษาจากระบบ"

ความคิดเห็นของสมาชิกเกี่ยวกับการประชุมครั้งนี้ แสดงไว้ใน

ตารางที่ ๕

ตารางที่ ๕ แสดงจำนวนร้อยละของสมาชิกที่มีความคิดเห็น

เกี่ยวกับการประชุมสามัญประจำปี พ.ศ. ๒๕๒๑

การจัดประชุม	ร้อยละ
ดีมาก	๑.๑๔
ดี	๔๔.๔๔
พอใช้	๒๗.๒๗
ควรมีการแก้ไขปรับปรุง	๑๕.๕๑
อื่น ๆ	๑๐.๒๓
รวม	๑๐๐.๐๐

จากตารางที่ ๕ แสดงให้เห็นว่า สมาชิกส่วนใหญ่ร้อยละ ๔๔.๔๔

เห็นว่า การประชุมสามัญประจำปีครั้งนี้ดี สมาชิกร้อยละ ๑๕.๕๑ มีความเห็นว่า ควรมีการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องในการจัดประชุม ได้เสนอแนะให้มีการแก้ไขปรับปรุงในเรื่องต่อไปนี้คือ ควรมีการแจกเอกสารการประชุมล่วงหน้า การจัดระเบียบการรายงานตัวเพื่อลงทะเบียนของสมาชิกควรให้รัดกุม ก่อนจะมีการประชุมในวันแรก ควรมีการจัดที่นั่งพร้อมทั้งมีป้ายชื่อสมาชิกผู้เข้าร่วมประชุมด้วย ประการสุดท้ายที่มีผู้เสนอแนะคือ กำหนดช่วงเวลาการประชุมควรเป็นระยะปิดเทอม เพราะจะสะดวกแก่ผู้เข้าร่วมประชุม โดยเฉพาะสมาชิกที่อยู่ในส่วนภูมิภาค

๓.๑.๓ สถานที่ประชุม

โดยปกติแล้ว สมาคมจะจัดการประชุมสามัญประจำปีในกรุงเทพฯ ทุกครั้ง สมาชิกที่เข้าร่วมประชุมส่วนใหญ่ต้องพักในกรุงเทพฯ นอกจากสมาชิกที่อยู่ในเขต จังหวัดใกล้เคียงกับกรุงเทพฯ ที่สามารถไป-กลับในวันเดียวกันได้ ตารางต่อไปนี้ แสดงร้อยละ ของสมาชิก ที่มีความคิดเห็นต่าง ๆ เกี่ยวกับสถานที่ที่ใช้ประชุม

ตารางที่ ๖ แสดงจำนวนร้อยละของสมาชิกที่มีความคิดเห็น เกี่ยวกับสถานที่ที่ใช้ประชุม

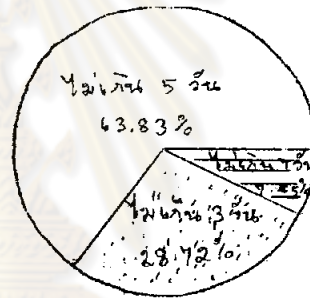
สถานที่ประชุม	ร้อยละ
ควรถัดในกรุงเทพฯ ทุกครั้ง	๑๖.๘๕
ควรถัดในส่วนภูมิภาคทุกครั้ง	๐
ควรถัดทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค	๔๓.๑๖
แล้วแต่คณะกรรมการจะเห็นสมควร	๑๐.๕๓
ควรถัดตามความต้องการของสมาชิกส่วนใหญ่	๒๓.๑๖
อื่น ๆ	๖.๓๑
รวม	๑๐๐.๐๐

จากตารางที่ ๖ จะเห็นได้ว่า สมาชิกส่วนใหญ่ คือ ร้อยละ ๔๓.๑๖ มีความเห็นว่า สถานที่ประชุมควรจะเป็นทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค มีสมาชิกจำนวนร้อยละ ๖.๓๑ มีความเห็นว่า จัดที่ใดก็ได้ที่สมาชิกทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาคสามารถเข้าประชุมได้สะดวก

๓.๑.๔ ช่วงเวลาในการประชุม

ส่วนใหญ่ของสมาชิกจำนวนร้อยละ ๖๓.๘๓ มีความเห็นว่า ช่วงเวลาของการประชุมไม่ควรเกิน ๕ วัน ซึ่งก็สอดคล้องกับข้อบังคับของสมาคมที่กำหนดไว้ในเรื่องว่าด้วยการประชุม สมาชิกจำนวนร้อยละ ๒๘.๗๒ เห็นว่า ควรจัดประชุมในช่วงเวลาไม่เกิน ๓ วัน และสมาชิกจำนวนที่เหลือคือ ร้อยละ ๗.๔๕ เท่านั้น ที่มีความเห็นว่า ควรจัดในช่วงเวลาไม่เกิน ๗ วัน

แผนภูมิที่ ๒ แสดงจำนวนร้อยละของสมาชิกที่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับช่วงเวลาในการประชุม

๓.๑.๕ หัวข้อประชุม

ในการประชุมทุกครั้ง จะมีหัวข้อประชุมที่แตกต่างกันไปแต่ละปี ทั้งนี้ การเลือกหัวข้อประชุมแต่ละครั้ง คณะกรรมการบริหารสมาคมจะเป็นผู้ร่วมกันพิจารณา ในด้านความคิดเห็นของสมาชิกร้อยละ ๖๐.๖๑ เห็นว่า การเลือกหัวข้อประชุมควรคำนึงถึงประโยชน์ที่สมาชิกจะได้รับ ร้อยละ ๑๔.๑๔ มีความเห็นว่า เท่าที่จัดทำอยู่ในปัจจุบันก็เหมาะสมดีแล้ว และสมาชิกอีกจำนวนร้อยละ ๕.๐๕ มีความเห็นเพิ่มเติมว่า หัวข้อประชุมควรที่จะเกี่ยวกับแนวโน้มของวิชาชีพบรรณารักษ์ในอนาคต หรือเป็นเรื่องที่สามารถนำความรู้ที่ได้ไปใช้ปฏิบัติงานในหน้าที่ได้ และพร้อมกันนั้น ก็ควรเป็นเรื่องที่สอดคล้องกับภาวะเหตุการณ์บ้านเมือง และสังคมในขณะนั้น ๆ ด้วย นอกจากนี้ ยังมีข้อเสนอให้มีการเลือกหัวข้อประชุมโดยการเสนอและร่วมกันพิจารณาในการประชุมสามัญแต่ละปีในขั้นแรก เพื่อจะได้ใช้เป็นแนวทางในการพิจารณาของคณะกรรมการบริหาร ในการกำหนดหัวข้อประชุมต่อไป รายละเอียดของความคิดเห็นในเรื่องนี้ แสดงไว้ในตารางที่ ๗

ตารางที่ ๗ แสดงจำนวนร้อยละของสมาชิกที่มีความเห็น
เกี่ยวกับหัวข้อประชุม

ความคิดเห็นเกี่ยวกับหัวข้อประชุม	ร้อยละ
เหมาะสมดีแล้ว	๑๔.๑๔
คำนึงถึงประโยชน์ของสมาชิกเป็นสำคัญ	๖๐.๖๑
คำนึงถึงความต้องการของสมาชิกส่วนใหญ่	๒๐.๒๐
อื่น ๆ	๕.๐๕
รวม	๑๐๐.๐๐

๓.๑.๖ วิทയാกรที่เชิญมาร่วมบรรยายและอภิปราย

ความคิดเห็นเกี่ยวกับวิทയാกรที่เชิญมาร่วมบรรยายและอภิปรายใน
คราวประชุมสามัญประจำปี แสดงไว้ในตารางที่ ๑๒

ตารางที่ ๘ แสดงความคิดเห็นของสมาชิกเกี่ยวกับการเชิญ
วิทയാกรมาร่วมบรรยายและอภิปรายในการประชุม

ความคิดเห็นเกี่ยวกับวิทയാกร	ร้อยละ
ผู้ทรงคุณวุฒิในเรื่องที่บรรยายหรืออภิปราย	๘๐.๗๗
ผู้ที่มีชื่อเสียงอยู่ในปัจจุบัน	๑๓.๔๖
อาจารย์ผู้สอนในแผนกวิชาบรรณารักษศาสตร์	๑.๙๓
อื่น ๆ	๓.๘๔
รวม	๑๐๐.๐๐

จากตารางข้างต้นจะเห็นได้ว่า สมาชิกมีความเห็นว่า ผู้ทรงคุณวุฒิ
ในเรื่องที่บรรยายหรืออภิปราย เป็นผู้ที่เหมาะสมที่สุด คือ มีผู้มีความคิดเห็นถึงร้อยละ ๘๐.๗๗
สำหรับสมาชิกที่มีความคิดเห็นเป็นอย่างอื่น อีกร้อยละ ๓.๘๔ นั้น ให้ความเห็นเพิ่มเติมว่า นอก
จากจะเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในเรื่องนั้น ๆ แล้ว ยังสมควรที่จะเป็นผู้ที่มีทักษะและมีประสบการณ์ในเรื่อง
ดังกล่าวอีกด้วย

๓.๑.๗ ค่าลงทะเบียนประชุม

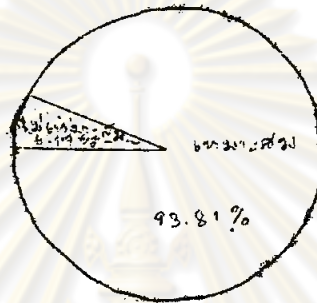
ในการจัดประชุมสามัญประจำปีแต่ละครั้ง สมาคมต้องมีค่าใช้จ่าย
เป็นจำนวนมาก เงินค่าลงทะเบียนของผู้เข้าร่วมประชุม จึงเป็นรายได้ทางหนึ่งที่จะช่วยแบ่งเบา
ภาระในเรื่องนี้ของสมาคมได้มาก แต่เท่าที่ผ่านมา อัตราค่าลงทะเบียนของผู้เข้าร่วมประชุมจะมี
อัตราไม่เกินครั้งละ ๕๐ บาท ซึ่งอัตรานี้สมาชิกร้อยละ ๗๘.๗๒ มีความเห็นว่า เป็นอัตราที่
เหมาะสมแล้วในปัจจุบัน แต่ยังมีสมาชิกอีกจำนวนหนึ่งมีความเห็นว่า เป็นอัตราที่ไม่เหมาะสม ควร
จะได้แก้ไข เปลี่ยนแปลงเสียใหม่ โดยที่มีสมาชิกร้อยละ ๑๐.๖๔ มีความเห็นว่า อัตราที่เหมาะสม
ควรจะอยู่ระหว่าง ๒๐-๔๐ บาท และสมาชิกอีกจำนวนเท่ากัน ก็มีความเห็นตรงกันข้าม คือเห็นว่า
อัตราที่เคยเก็บอยู่เดิมต่ำไป ไม่เหมาะสมกับสภาพสังคมและเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงไปในปัจจุบัน
สมาชิกกลุ่มนี้เสนอให้เก็บในอัตรา ๖๐-๑๐๐ บาท

๓.๒ การแบ่งแผนกงาน

๓.๒.๑ ความคิดเห็นของสมาชิกเกี่ยวกับการแบ่งแผนกงาน

แผนกงานซึ่งอยู่ในความรับผิดชอบของคณะกรรมการบริหารในปัจจุบัน
แบ่งออกเป็น ๑๑ แผนก คือ แผนกวิเทศสัมพันธ์ แผนกเผยแพร่วิชาการ แผนกประชาสัมพันธ์ แผนก
จัดทำวารสาร แผนกหาทุน แผนกจัดพิมพ์ แผนกนิเทศห้องสมุด แผนกห้องสมุดโรงเรียน แผนกวิจัย
แผนกแลกเปลี่ยนหนังสือและสิ่งพิมพ์ และแผนกชมรมห้องสมุด ในแต่ละแผนกมีกรรมการบริหาร
หนึ่งคน ทำหน้าที่เป็นประธานแผนก เพื่อดำเนินงานแต่ละแผนกให้ลุล่วงไปตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้
สำหรับความคิดเห็นของสมาชิกเกี่ยวกับการแบ่งแผนกงานนี้ จะได้นำเสนอ
ในแผนภูมิที่ ๓

แผนภูมิที่ ๓ แสดงจำนวนร้อยละของสมาชิกที่มีความคิดเห็น
เกี่ยวกับการแบ่งแผนกงานของสมาคมในปัจจุบัน

จากแผนภูมิที่ ๓ จะเห็นได้ว่า มีสมาชิกเพียงร้อยละ ๖.๑๙ เท่านั้น
ที่มีความเห็นว่า การแบ่งแผนกงานที่เป็นอยู่ไม่เหมาะสม สมาชิกกลุ่มนี้มีความเห็นว่า ควรมีการ
แก้ไขปรับปรุงโดยการเพิ่มแผนกห้องสมุดประชาชนขึ้นอีกแผนกหนึ่ง เพื่อจะได้ช่วยเหลือสมาชิกที่ทำ
งานในห้องสมุดประชาชนโดยทั่วไป ส่วนความเห็นอีกประการหนึ่งในการเสนอแนะข้อแก้ไข คือ
ความเห็นว่า จะแบ่งแผนกงานอย่างไรก็ได้ แต่จุดสำคัญอยู่ที่ว่า กรรมการบริหารซึ่งเป็นประธาน
แผนกนั้น จะสามารถอุทิศเวลาทำงานนั้นได้เต็มที่มากน้อยเพียงไร

๓.๒.๒ จำนวนสมาชิกที่มาติดต่อกับแผนกงานต่าง ๆ ของสมาคมเรียงลำดับ
จากมากไปหาน้อย

ตารางที่ ๔ แสดงจำนวนร้อยละของสมาชิกที่มาติดต่อ
กับแผนกต่าง ๆ

แผนก	ร้อยละ
จัดทำวารสาร	๒๓.๘๑
เผยแพร่วิชาการ	๒๑.๒๙
ประชาสัมพันธ์	๑๖.๓๓
ห้องสมุดโรงเรียน	๑๐.๒๐
นิเทศห้องสมุด	๘.๘๘
แลกเปลี่ยนหนังสือและสิ่งพิมพ์	๖.๘๐
ชมรมห้องสมุด	๖.๖๑
จัดพิมพ์	๕.๗๖
วิจัย	๑.๓๖
หาทุน	๐
วิเทศสัมพันธ์	๐
รวม	๑๐๐.๐๐

จากตารางที่ ๔ จะเห็นได้ว่า สมาชิกติดต่อกับแผนกจัดทำวารสารมากที่สุด คือ ร้อยละ ๒๓.๘๑ รองลงมา คือ แผนกเผยแพร่วิชาการ ร้อยละ ๒๑.๒๙ แผนกวิจัย เป็นแผนกที่สมาชิกติดต่อดำเนินน้อยที่สุด คือ ร้อยละ ๑.๓๖ และสองแผนกที่ไม่มีสมาชิกติดต่อเลย คือ แผนกหาทุน และแผนกวิเทศสัมพันธ์

การที่สมาชิกติดต่อกับแผนกจัดทำวารสารมากที่สุด อาจเป็นเพราะสมาคมจัดทำ "วารสารทองสมุด" มานาน คือ หลังจากที่ก่อตั้งสมาคมได้เพียง ๓ ปี ครั้งแรกสมาชิกที่ชำระค่าบำรุงสมาชิกแล้ว ยังต้องเสียค่าวารสารเพิ่มอีกต่างหาก ปีละ ๒๕ บาท แต่หลังจากที่สมาคมประกาศใช้ข้อบังคับของสมาคม พ.ศ. ๒๕๑๔ สมาชิกที่ชำระค่าบำรุงสมาชิกแล้วจะได้รับ "วารสารทองสมุด" ฟรี ประกอบกับการที่สมาชิกมองเห็นประโยชน์ที่ได้รับจาก "วารสารทองสมุด" จึงทำให้มีการติดต่อกับแผนกงานนี้อย่างสม่ำเสมอ

สำหรับแผนกหาทุนและแผนกวิเทศสัมพันธ์นั้น โดยปกติแล้วกิจกรรมของทั้งสองแผนกนี้ไม่ค่อยมีความเกี่ยวข้องกับสมาชิกอยู่แล้ว โดยลักษณะของงาน จึงเป็นธรรมดาที่สมาชิกจะขาดการติดต่อไปโดยสิ้นเชิง

๓.๒.๓ แผนกงานที่ควรได้รับการปรับปรุงให้ดีขึ้น

ในตารางที่ ๑๐ แสดงให้เห็นแผนกงานที่ควรจะมีการแก้ไขปรับปรุงเรียงตามลำดับ จากที่ควรปรับปรุงมากที่สุด ไปหาน้อยที่สุด

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ ๑๐ แสดงจำนวนร้อยละของสมาชิกที่มีความคิดเห็น
เกี่ยวกับการปรับปรุงงานในแผนกต่าง ๆ

แผนกงานที่ควรปรับปรุง	ร้อยละ
จัดทำวารสาร	๑๖.๑๓
เผยแพร่วิชาการ	๑๕.๐๕
ประชาสัมพันธ์	๑๓.๙๘
แลกเปลี่ยนหนังสือและสิ่งพิมพ์	๑๓.๔๔
ชมรมห้องสมุด	๘.๐๖
ห้องสมุดโรงเรียน	๘.๐๖
นิเทศห้องสมุด	๘.๐๖
จัดพิมพ์	๕.๙๑
วิจัย	๕.๕๐
หาทุน	๓.๗๖
วิเทศสัมพันธ์	๒.๑๕
รวม	๑๐๐.๐๐

จากตารางข้างต้น จะเห็นได้ว่า แผนกงานที่ควรได้รับการปรับปรุงมากที่สุดสามแผนกแรก คือ แผนกจัดทำวารสาร แผนกเผยแพร่วิชาการ และแผนกประชาสัมพันธ์ ซึ่งเป็นแผนกที่สมาชิกติดต่อด้วยมากที่สุด และแผนกที่สมาชิกมีความเห็นว่า ควรได้รับการปรับปรุงน้อยที่สุด คือ แผนกหาทุน และแผนกวิเทศสัมพันธ์ ซึ่งสมาชิกไม่มีการติดต่อด้วยนั่นเอง

๓.๒.๔ วารสารห้องสมุด

"วารสารห้องสมุด" มีชื่อเป็นภาษาอังกฤษว่า T.L.A. Bulletin เป็นวารสารรายสองเดือนของสมาคม ซึ่งมีวัตถุประสงค์ในการจัดทำเพื่อส่งเสริมและเผยแพร่วิชาการ บรรณารักษศาสตร์ การศึกษาและวัฒนธรรม สมาคมได้จัดทำวารสารฉบับนี้มาตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๐๐ ปีนี้จึงนับเป็นปีที่ "วารสารห้องสมุด" มีอายุยืนยาวมาเป็นปีที่ ๒๓ ทั้งสมาคมและสมาชิกได้อาศัยวารสารนี้เป็นสื่อในการติดต่อกันตลอดมา แม้ว่า กำหนดออกของวารสาร จะไม่ค่อยสม่ำเสมอนัก ต่อไปนี้ เป็นความคิดเห็นของสมาชิกที่มีต่อ "วารสารห้องสมุด"

ตารางที่ ๑๑ แสดงจำนวนร้อยละของสมาชิกที่มีความคิดเห็น

เกี่ยวกับ "วารสารห้องสมุด" จำแนกตามระดับ

การศึกษา

ระดับการศึกษา	ความเห็น	เหมาะสม ดีแล้ว	มีบทความทาง วิชาการมาก เกินไป	มีบทความทาง วิชาการน้อย เกินไป	การจัดรูป เล่มไม่น่า สนใจ	เนื้อหาของ บทความไม่ น่าสนใจ	อื่น ๆ
ต่ำกว่าปริญญาตรี		๖.๐๘	๘.๒๘	๐	๑.๐๓	๕.๑๕	๑.๑๗
ปริญญาตรี		๑๐.๓๐	๒.๐๖	๑๖.๕๘	๘.๒๕	๑.๐๓	๕.๑๕
สูงกว่าปริญญาตรี		๑๐.๓๐	๑.๐๓	๑๗.๕๓	๒.๐๖	๓.๐๘	๐
รวม		๒๖.๖๘	๑๒.๓๗	๓๔.๐๒	๑๑.๓๔	๙.๒๗	๖.๓๒

จากตารางที่ ๑๑ จะเห็นได้ว่า สมาชิกร้อยละ ๒๖.๖๘ มีความเห็นว่า การจัดทำ "วารสารห้องสมุด" ในปัจจุบัน เหมาะสมดีแล้ว ในจำนวนนี้แยกเป็นสมาชิกที่มีคุณวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรีร้อยละ ๖.๐๘ ปริญญาตรีและสูงกว่าปริญญาตรีอย่างละเท่า ๆ กัน คือ ร้อยละ ๑๐.๓๐ สมาชิกร้อยละ ๑๒.๓๗ มีความเห็นว่า มีบทความทางวิชาการมากเกินไป โดยแยกเป็น

สมาชิกที่มีคุณสมบัติต่ำกว่าปริญญาตรี ร้อยละ ๕.๒๘ ปริญญาตรี ๒.๐๖ และสูงกว่าปริญญาตรี ร้อยละ ๑.๓๐ ซึ่งความเห็นในข้อนี้สอดคล้องกับความเห็นที่ว่า มีบทความทางวิชาการน้อยเกินไป กล่าวคือ สมาชิกที่มีคุณสมบัติต่ำกว่าปริญญาตรี ไม่เห็นด้วยเลย ในขณะที่สมาชิกที่มีคุณวุฒิปริญญาตรีและสูงกว่าปริญญาตรี มีความเห็นว่า มีบทความทางวิชาการน้อยเกินไป ถึงร้อยละ ๑๖.๔๔ และ ๑๗.๕๓ ตามลำดับ

สำหรับสมาชิกที่มีความเห็นอื่น ๆ ร้อยละ ๖.๓๒ มีความเห็นว่า กำหนดออกวารสารล่าช้าเกินไป ไม่ทันต่อเหตุการณ์ความเคลื่อนไหวในปัจจุบัน ควรจะให้มีการกำหนดออกที่แน่นอนและทันต่อเหตุการณ์

๓.๒.๕ การจัดอบรมบรรณารักษ์

สมาคมได้จัดให้มีการอบรมบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียนปีละครั้ง และบรรณารักษ์ห้องสมุดเฉพาะปีละครั้ง โดยที่ออกวุฒิบัตรให้แก่ผู้ผ่านการอบรม การจัดอบรมบรรณารักษ์ทั้งสองประเภทของสมาคมนี้ ได้จัดทำอย่างสม่ำเสมอ และเป็นกิจกรรมที่อำนวยความสะดวกแก่ผู้เข้ารับการอบรมอย่างเด่นชัด ผู้ที่เข้ารับการอบรมมีทั้งผู้ที่เป็สมาชิกของสมาคมและบุคคลทั่วไป นับเป็นบริการที่จัดในวงกว้างออกไปจากบรรดาสมาชิกของสมาคม ในการจัดอบรมแต่ละครั้ง ผู้สมัครเข้าอบรมต้องเสียค่าใช้จ่ายในการอบรม ซึ่งเงินจำนวนนี้สมาคมได้นำไปใช้จ่ายในการจัดอบรมเป็นส่วนใหญ่ รายได้จาก การอบรมที่เหลืออยู่บ้างเป็นบางครั้ง มีจำนวนไม่มากนัก ซึ่งถือเป็นรายได้ส่วนหนึ่งของสมาคม เพื่อนำไปใช้ เป็นทุนในการดำเนินงานของสมาคมต่อไป

สำหรับความคิดเห็นของสมาชิกเกี่ยวกับกาจัดอบรม แสดงไว้ในตารางที่ ๑๒

ตารางที่ ๑๒ แสดงจำนวนร้อยละของสมาชิกที่มีความเห็น
เกี่ยวกับการจัดอบรมบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียน
และห้องสมุดเฉพาะของสมาคม

ความเห็นเกี่ยวกับการจัดอบรม	ร้อยละ
เหมาะสมดีแล้ว	๔๘.๘๘
เพิ่มจำนวนครั้งทั้งสองประเภท	๒.๐๔
ควรจัดอบรมบรรณารักษ์ประเภทอื่นด้วย	๒๕.๕๑
ควรจัดอบรมให้ความรู้ทางบรรณารักษศาสตร์แก่สมาชิกและผู้ที่เกี่ยวข้องทั่วไป เป็นครั้งคราวด้วย	๑๖.๓๓
อื่น ๆ	๗.๑๔
รวม	๑๐๐.๐๐

จากตารางที่ ๑๒ จะเห็นได้ว่า สมาชิกส่วนใหญ่ คือ ร้อยละ ๔๘.๘๘ มีความเห็นว่า เท่าที่สมาคมจัดอบรมอยู่ในปัจจุบันก็เหมาะสมดีแล้ว แต่มีสมาชิกอีกส่วนหนึ่ง จำนวนร้อยละ ๒๕.๕๑ มีความเห็นว่า สมาคมน่าจะจัดอบรมห้องสมุดประเภทอื่นด้วย สำหรับสมาชิกร้อยละ ๗.๑๔ มีความเห็นอื่น ๆ กล่าวคือ มีความต้องการให้สมาคมจัดการอบรมเพื่อเพิ่มพูนความรู้ให้กับผู้ที่มีคุณวุฒิทางบรรณารักษศาสตร์อยู่บ้างแล้วในบางเรื่อง โดยเป็นการอบรมขั้นสูง ในด้านการเชี่ยวชาญการที่มาให้ความรู้ในการอบรม ควรเป็นวิทยากรที่มีความสามารถจริง ๆ ทั้งทางทฤษฎีและปฏิบัติ ทั้งนี้ ไม่ควรจำกัดกลุ่มของวิทยากรว่าจะอยู่วงการใดวงการหนึ่ง ควรจัดอบรมวิชาบรรณารักษศาสตร์ให้แก่สมาชิก เพื่อให้ได้รับคุณวุฒิทางบรรณารักษศาสตร์โดยทั่วถึงกัน และประการสุดท้าย เมื่อสมาคมจัดการอบรมไปแล้ว ควรมีการติดตามผลทุกครั้ง

๓.๒.๖ งานเผยแพร่กิจการห้องสมุด

จำนวนร้อยละของสมาชิกที่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการเผยแพร่กิจการห้องสมุดของสมาคมในปัจจุบัน แสดงไว้ในตารางที่ ๑๓

ตารางที่ ๑๓ แสดงจำนวนร้อยละของสมาชิกที่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการเผยแพร่กิจการห้องสมุดของสมาคมในปัจจุบัน

ความคิดเห็น	ร้อยละ
เหมาะสมดีแล้ว	๑๑.๒๒
ยังไม่ดีเท่าที่ควร	๔๓.๘๘
ยังจัดอยู่ในวงแคบ	๔๒.๘๖
อื่น ๆ	๒.๐๔
รวม	๑๐๐.๐๐

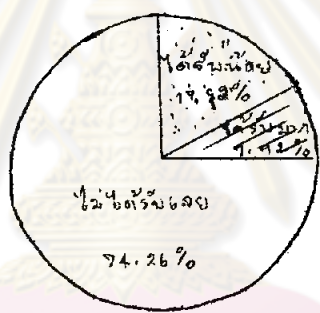
จากตารางที่ ๑๓ แสดงให้เห็นว่า สมาชิกส่วนใหญ่ ร้อยละ ๔๓.๘๘ มีความเห็นว่า งานเผยแพร่กิจการห้องสมุดที่สมาคมดำเนินการอยู่ในปัจจุบันยังไม่ดีเท่าที่ควร และยังจัดทำอยู่ในวงแคบ ในฐานะที่เป็นสมาคมทางวิชาชีพบรรณารักษ์ จึงควรมีผลงานด้านนี้มากกว่า และกว้างขวางกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน

๓.๒.๗ บริการการช่วยเหลือแนะนำเกี่ยวกับการจัดและบริหารห้องสมุด

สมาคมได้จัดวิทยากรของสมาคมไว้คอยให้ความช่วยเหลือแก่สมาชิก

ผู้ต้องการคำแนะนำเกี่ยวกับการจัดและบริหารห้องสมุดประเภทต่าง ๆ ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ต่อไปนี้จะเป็นจำนวนสมาชิกที่ได้รับบริการเรื่องนี้จากสมาคม

แผนภูมิที่ ๔ แสดงจำนวนร้อยละของสมาชิกที่ได้รับบริการด้านการจัดและบริหารห้องสมุดจากวิทยากรของสมาคม

จากแผนภูมิที่ ๔ จะเห็นได้ว่า กลุ่มสมาชิกจำนวนเพียงร้อยละ ๗.๙๒ เท่านั้น ที่ได้รับบริการด้านนี้จากสมาคมมาก แต่สมาชิกกลุ่มใหญ่ ถึงร้อยละ ๗๔.๒๖ ไม่เคยได้รับเลย สำหรับสาเหตุที่สมาชิกกลุ่มใหญ่ ไม่ได้รับการช่วยเหลือ หรือบริการใน ด้านนี้ มีสาเหตุสำคัญสองประการด้วยกัน คือ สมาชิกร้อยละ ๓๙.๖๐ ไม่ทราบว่าสมาคมมีบริการด้านนี้ และมีสมาชิกอีกร้อยละ ๔.๘๕ มีเหตุผลที่ไม่ได้รับความช่วยเหลือ เนื่องจากไม่ได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานของตนเอง และอีกสาเหตุหนึ่งซึ่งไม่เกี่ยวกับสมาคม คือ ห้องสมุดที่สมาชิกทำงานอยู่นั้น ยังไม่มีลักษณะ เป็นห้องสมุดที่แท้จริง จึงไม่อาจจะจัดให้ถูกต้องตามหลักวิชาการได้

๓.๒.๘ บริการการจัดเผยแพร่ เอกสาร วารสาร ของสมาคม

ในปัจจุบันเอกสารที่สมาชิกได้รับจากสมาคมเป็นประจำ คือ เอกสารแจ้งกำหนดการประชุมสามัญประจำปี และ "วารสารห้องสมุด" เท่านั้น จากตารางที่ ๑๔ จะเห็นได้ว่า สมาชิกที่ได้รับเอกสารและวารสารดังกล่าวอย่างสม่ำเสมอ มีน้อยมาก คือ มีเพียงร้อยละ ๑๓.๘๓ ในขณะที่สมาชิกถึงร้อยละ ๕๕.๕๘ ได้รับเป็นครั้งคราว ส่วนสมาชิกที่เหลือร้อยละ ๒๖.๕๙ ได้รับน้อยมาก แต่ไม่มีสมาชิกผู้ใดที่ไม่ได้รับเอกสาร หรือวารสารของสมาคมเลย

ตารางที่ ๑๔ แสดงจำนวนร้อยละของสมาชิกที่ได้รับเอกสารและวารสารจากสมาคม

การได้รับเอกสารและวารสารจากสมาคม	ร้อยละ
ได้รับอย่างสม่ำเสมอ	๑๓.๘๓
ได้รับเป็นครั้งคราว	๕๕.๕๘
ได้รับน้อยมาก	๒๖.๕๙
ไม่ได้รับเลย	๐
รวม	๑๐๐.๐๐

๔. ความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกกับสมาคม

๔.๑ การติดต่อระหว่างสมาชิกกับสมาคม

โดยปกติแล้ว ความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกกับสมาคมเป็นไปได้ในหลายกรณี เป็นต้นว่า สมาชิกที่ต้องส่งเงินหรือมาชำระเงินค่าบำรุงสมาชิกและค่าบอกรับวารสารที่สมาคมติดต่อสั่งซื้ออุปกรณ์ ครุภัณฑ์ห้องสมุด ตลอดจนหนังสือจากสมาคมการจัดการประชุมสามัญประจำปี เป็นอีกวิธีหนึ่งที่ทำให้ผู้บริหารงานสมาคมกับสมาชิกทั่วประเทศมีโอกาสพบปะ แลกเปลี่ยนความเห็นซึ่งกันและกัน

ในตารางที่ ๑๔ จะเห็นรายละเอียดเกี่ยวกับการติดต่อระหว่างสมาชิก

กับสมาคม

ตารางที่ ๑๔ แสดงจำนวนร้อยละของสมาชิกที่มีการติดต่อกับสมาคม

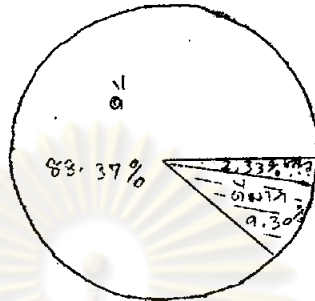
ปริมาณการติดต่อ	ร้อยละ
สม่ำเสมอ	๑๐.๕๔
เป็นครั้งคราว	๘๐.๐๐
ไม่มีการติดต่อกันเลย	๙.๔๑
รวม	๑๐๐.๐๐

จากตารางที่ ๑๔ แสดงให้เห็นว่า สมาชิกที่ติดต่อกับสมาคมอยู่อย่างสม่ำเสมอ นั้นมีจำนวนน้อยมาก กล่าวคือ มีเพียงร้อยละ ๑๐.๕๔ ซึ่งเกือบจะเท่ากับจำนวนสมาชิกซึ่งไม่เคยมีการติดต่อกับสมาคมเลย คือ มีอยู่ร้อยละ ๙.๔๑ อย่างไรก็ตาม จำนวนสมาชิกส่วนใหญ่ที่เหลืออีกร้อยละ ๘๐ ยังคงมีการติดต่อกับสมาคมเป็นครั้งคราว อาจกล่าวได้ว่า ความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกกับสมาคมขาดความใกล้ชิดกันเท่าที่ควร

๔.๒ การบริการของเจ้าหน้าที่สมาคมที่ให้แก่สมาชิก

จากแผนภูมิที่ ๕ จะเห็นได้ว่า สมาชิกถึงร้อยละ ๘๘.๓๗ ได้รับการบริการจากเจ้าหน้าที่ของสมาคมเป็นอย่างดี สมาชิก ร้อยละ ๙.๓๐ ได้รับบริการที่ดีมาก ส่วนสมาชิกจำนวนที่เหลือร้อยละ ๒.๓๓ มีความเห็นว่า บริการของเจ้าหน้าที่ไม่ดีเลย

แผนภูมิที่ ๕ แสดงจำนวนร้อยละของสมาชิกที่มีความคิดเห็น
ในเรื่องการให้บริการของเจ้าหน้าที่สมาคม

๔.๓ การรับเอกสารจากสมาคม

การส่งเอกสารของสมาคมถึงสมาชิก ส่วนใหญ่จะใช้วิธีการส่งทางไปรษณีย์ บางครั้งเมื่อไปรษณีย์ล่าช้า สมาชิกก็ได้รับช้าตามไปด้วย แต่สาเหตุอีกประการหนึ่งของการได้รับล่าช้า คือ บางครั้ง เจ้าหน้าที่ของสมาคมมีงานที่ต้องปฏิบัติ ในคราวเดียวกันหลายอย่าง จากตารางที่ ๑๖ จะมองเห็นสาเหตุที่ทำให้สมาชิกมีปัญหาเกี่ยวกับการรับเอกสารจากสมาคม

ตารางที่ ๑๖ แสดงจำนวนร้อยละของสมาชิกที่มีปัญหา
เกี่ยวกับการรับเอกสารจากสมาคม

ปัญหา	ร้อยละ
ไม่มี	๑๕.๑๕
มีการสูญหายบ่อย	๑๕.๑๕
เอกสารไม่ออกตามกำหนด	๕๐.๕๐
การจัดส่งของเจ้าหน้าที่สมาคมล่าช้า	๑๕.๑๕
เจ้าหน้าที่สมาคมไม่จัดส่งให้	๒.๐๒
อื่น ๆ	๒.๐๓
รวม	๑๐๐.๐๐

จากตารางที่ ๑๖ จะเห็นได้ว่า สมาชิกที่ไม่มีปัญหาในเรื่องการรับเอกสารจากสมาคม มีจำนวนเพียงร้อยละ ๑๕.๑๕ เท่ากับสมาชิกที่มีปัญหาเนื่องจากการสูญหายบ่อย และเท่ากับสมาชิกที่มีปัญหาเนื่องจากการจัดส่งของเจ้าหน้าที่สมาคมล่าช้า แต่ปัญหาของสมาชิกส่วนใหญ่ก็คือ เอกสารไม่ออกตามกำหนด สมาชิกที่มีปัญหาเช่นนี้ถึงครึ่งหนึ่งของสมาชิกทั้งหมด สำหรับสมาชิกที่มีปัญหาอื่น ๆ อีกร้อยละ ๒.๐๓ สาเหตุหนึ่งเนื่องมาจากสมาชิกย้ายที่อยู่ และได้แจ้งให้สมาคมทราบแล้ว แต่เอกสารก็ยังส่งไปสถานที่อยู่เดิม ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะเจ้าหน้าที่ฝ่ายทะเบียน กับเจ้าหน้าที่ส่งเอกสารขาดการประสานงานที่ดีต่อกัน

๔.๔ ประโยชน์ของสมาคมที่มีต่อสมาชิก

สมาชิกของสมาคมส่วนใหญ่ปฏิบัติงานอยู่ตามห้องสมุดประเภทต่าง ๆ อันได้แก่ ห้องสมุดประชาชน ห้องสมุดโรงเรียน ห้องสมุดวิทยาลัย ห้องสมุดมหาวิทยาลัย ห้องสมุดเฉพาะ หอสมุดแห่งชาติ และมีสมาชิกบางส่วนทำงานอยู่ในหน่วยงานอื่นนอกเหนือจากนี้ ซึ่งก็มีเป็นส่วนน้อย ในตารางที่ ๑๗ จะเห็นได้ว่า สมาชิกดังกล่าวมองเห็นประโยชน์ที่ได้รับจากสมาคมมากน้อยเพียงไร

ตารางที่ ๑๗ แสดงจำนวนร้อยละของสมาชิกที่มีความคิดเห็น

เกี่ยวกับประโยชน์ที่ได้รับจากสมาคม

จำแนกตามสถานที่ทำงาน

สถานที่ทำงาน	ประโยชน์ที่ได้รับ		
	มาก	น้อย	ไม่มีเลย
ห้องสมุดประชาชน	๗.๖๑	๐	๐
ห้องสมุดโรงเรียน	๒๘.๒๖	๔.๓๔	๐
ห้องสมุดวิทยาลัย	๖.๕๒	๔.๓๕	๐
ห้องสมุดมหาวิทยาลัย	๕.๕๓	๒๓.๕๓	๒.๑๗
ห้องสมุดเฉพาะ	๒.๑๗	๘.๖๕	๐
อื่น ๆ	๓.๒๖	๓.๒๖	๐
รวม	๕๓.๒๕	๔๔.๕๔	๒.๑๗

จากตารางที่ ๑๗ จะเห็นได้ว่า สมาคมมีประโยชน์ต่อสมาชิกที่ทำงาน อยู่ในห้องสมุดโรงเรียนมากที่สุด คือ ร้อยละ ๒๔.๒๖ ในทางตรงกันข้าม สมาชิกที่ทำงานอยู่ในห้องสมุดเฉพาะเพียงร้อยละ ๒.๑๗ เท่านั้น ที่เห็นว่า สมาคมมีประโยชน์มากสำหรับสมาชิกที่ทำงาน อยู่ในห้องสมุดมหาวิทยาลัย มีความเห็นว่า สมาคมให้ประโยชน์น้อย ผู้ที่มีความเห็นเช่นนี้มีร้อยละ ๒๓.๔๓ มีเพียงร้อยละ ๕.๔๓ เท่านั้นที่เห็นว่า สมาคมมีประโยชน์มาก และสมาชิกอีกร้อยละ ๒.๑๗ มีความเห็นว่า สมาคมไม่มีประโยชน์เลย

ในด้านที่เกี่ยวกับกรรมการบริหารสมาคม นั้น จะได้กล่าวถึงในเรื่อง สถานภาพส่วนตัวที่มีผลต่อการปฏิบัติงานในตำแหน่ง และความคิดเห็นของคณะกรรมการบริหารในเรื่อง การเข้าร่วมประชุม การเลือกตั้ง คุณสมบัติ วาระที่อยู่ในตำแหน่ง การแบ่งแผนงานของคณะกรรมการบริหาร การประชุมสามัญประจำปี การมีสมาชิกกิตติมศักดิ์ของสมาคม และปัญหาในการบริหารงานของสมาคม ดังมีรายละเอียดสรุปได้ดังนี้ คือ

๑. สถานภาพส่วนตัวที่มีผลต่อการปฏิบัติงานในตำแหน่งกรรมการบริหารสมาคม

๑.๑ เพศ อายุ

กรรมการบริหารของสมาคมส่วนใหญ่เป็นหญิง คือ มีถึงร้อยละ ๘๒.๐๔ ที่เหลือร้อยละ ๑๗.๙๕ เป็นชาย กรรมการบริหารมีอายุอยู่ระหว่าง ๒๔-๖๗ ปี และมีอายุโดยเฉลี่ย ๔๔ ปี

๑.๒ วุฒิการศึกษาสูงสุด

กรรมการบริหารส่วนใหญ่ หรือ ร้อยละ ๖๑.๕๔ จบการศึกษาระดับปริญญาโท รองลงมา คือ ปริญญาตรี ร้อยละ ๑๗.๙๕ ผู้ที่มีวุฒิประกาศนียบัตรหลังปริญญาโท มีน้อยที่สุด คือ ร้อยละ ๒.๕๖ รายละเอียดได้แสดงไว้ในตารางที่ ๑๘

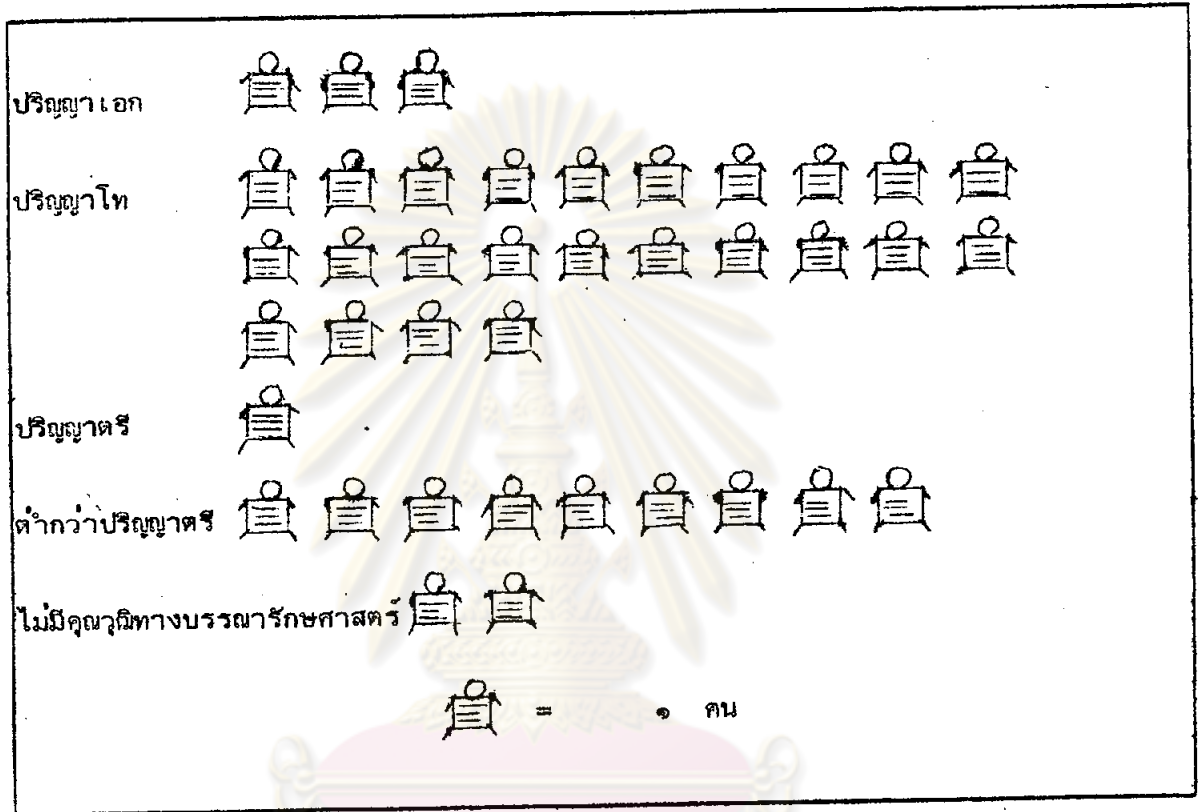
ตารางที่ ๑๔ แสดงจำนวนร้อยละของกรรมการบริหาร
ที่มีวุฒิการศึกษาสูงสุด

วุฒิการศึกษาสูงสุด	ร้อยละ
ปริญญาเอก	๑๐.๒๖
ประกาศนียบัตรหลังปริญญาโท	๒.๕๖
ปริญญาโท	๖๑.๕๔
ปริญญาตรี	๑๗.๕๔
ต่ำกว่าปริญญาตรี	๗.๖๔
รวม	๑๐๐.๐๐

๑.๓ วุฒิทางบรรณารักษศาสตร์

กรรมการบริหารส่วนใหญ่ มีวุฒิทางบรรณารักษศาสตร์ ระดับปริญญาโท คือ มีจำนวน ๒๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๖๑.๕๔ รองลงมาเป็นผู้ที่มีวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน ๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๓.๐๘ สำหรับผู้ที่มีวุฒิปริญญาตรีและปริญญาเอกมีจำนวนใกล้เคียงกันคือ ๑ คน และ ๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๒.๕๖ และ ๗.๖๔ ตามลำดับ นอกจากนี้ ยังมีกรรมการบริหารที่ไม่มีวุฒิทางบรรณารักษศาสตร์เลย จำนวน ๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๕.๑๓ ดังที่ได้แสดงไว้ในแผนภูมิที่ ๖

แผนภูมิที่ ๖ แสดงจำนวนกรรมการบริหารที่มีวุฒิทาง
บรรณารักษศาสตร์

๑.๔ อาชีพ

กรรมการบริหารส่วนใหญ่ รับราชการ คือมีจำนวนร้อยละ ๗๔.๓๖ รองลงมา คือ ข้าราชการบำนาญ ร้อยละ ๑๕.๓๘ และลูกจ้างร้อยละ ๑๐.๒๖

๑.๕ ตำแหน่งงานปัจจุบัน

จำนวนร้อยละ ๓๓.๓๓ ของกรรมการบริหารทำงานประจำในตำแหน่งผู้บริหาร ร้อยละ ๓๐.๗๗ เป็นอาจารย์ในภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ มีผู้ทำงานในตำแหน่งบรรณารักษ์เพียงร้อยละ ๑๐.๒๖ ที่เหลือร้อยละ ๒๕.๖๔ ทำงานในตำแหน่งนักเอกสาร ศึกษานิเทศก์ ฝ่ายห้องสมุดของกระทรวงศึกษาธิการ บรรณาธิการหนังสือพิมพ์ และข้าราชการบำนาญ ซึ่งได้แสดงไว้ในตารางที่ ๑๔

ตารางที่ ๑๔ แสดงจำนวนร้อยละของกรรมการบริหาร
ที่ดำรงตำแหน่งงานประจำต่าง ๆ

ตำแหน่ง	ร้อยละ
ผู้บริหาร	๓๓.๓๓
อาจารย์ในภาควิชาบรรณารักษศาสตร์	๓๐.๗๗
บรรณารักษ์	๑๐.๒๖
อื่น ๆ	๒๕.๖๔
รวม	๑๐๐.๐๐

๑.๖ สถานที่ทำงานในปัจจุบัน

กรรมการบริหารของสมาคมทำงานประจำอยู่ในสถานที่ต่าง ๆ กัน ดังได้

แสดงไว้ในตารางที่ ๒๐

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ ๒๐ แสดงจำนวนร้อยละของกรรมการบริหาร
จำแนกตามสถานที่ทำงาน

สถานที่ทำงาน	ร้อยละ
ทอสมุดแห่งชาติ	๒.๕๖
ห้องสมุดประชาชน	๒.๕๖
โรงเรียน	๕.๑๓
วิทยาลัย	๒.๕๖
มหาวิทยาลัย	๕๑.๒๘
กรมหรือหน่วยงานของรัฐที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน	๑๒.๘๒
เอกชน	๗.๖๘
ไม่ได้ทำงาน	๑๕.๓๘
รวม	๑๐๐.๐๐

จากตารางที่ ๒๐ จะเห็นได้ว่า กรรมการบริหารของสมาคมทำงานประจำอยู่ในมหาวิทยาลัยมากที่สุด ถึงร้อยละ ๕๑.๒๘ รองลงมาคือ ผู้ที่ไม่ได้ทำงานได้แก่ข้าราชการบำนาญ ร้อยละ ๑๕.๓๘ ผู้ที่ทำงานอยู่ในทอสมุดแห่งชาติ ห้องสมุดประชาชน และในวิทยาลัย มีจำนวนเท่ากัน คือ ร้อยละ ๒.๕๖

๑.๗ ระยะเวลาที่อยู่ในตำแหน่งบรรณารักษ์

กรรมการบริหารทั้งหมดได้เคยทำงานในตำแหน่งบรรณารักษ์มาแล้วทั้งสิ้น โดยมีเวลาที่อยู่ในตำแหน่งดังกล่าวโดยเฉลี่ย ๑๕ ปี

๑.๘ ตำแหน่งที่อยู่ในคณะกรรมการของสมาคม

กรรมการบริหารแต่ละคนเคยดำรงตำแหน่งต่าง ๆ หมุนเวียนกันไปในแต่ละสมัยของการเลือกตั้ง ทำให้การทำงานของคณะกรรมการบริหารทุกชุดดำเนินงานประสานกันและร่วมมือกันด้วยดี

๒. ความคิดเห็นของกรรมการบริหารสมาคม

๒.๑ การเข้าร่วมประชุมคณะกรรมการบริหาร

โดยปกติคณะกรรมการบริหารจะมีการประชุมพบปะเพื่อปรึกษาหารือในการดำเนินงานด้านต่าง ๆ ของสมาคมเป็นประจำ เดือนละครั้ง หรือปีละ ๑๒ ครั้ง โดยใช้วันเสาร์หรือวันอาทิตย์เป็นวันกำหนดประชุม ณ สำนักงานของสมาคม จากตารางที่ ๒๑ แสดงจำนวนร้อยละของกรรมการบริหารที่เข้าร่วมประชุมโดยเฉลี่ยต่อปี

ตารางที่ ๒๑ แสดงจำนวนร้อยละของกรรมการบริหาร

ที่เข้าร่วมประชุมคณะกรรมการบริหารโดย

เฉลี่ยต่อปี

จำนวนครั้ง	ร้อยละ
๕ - ๑๒	๕๖.๔๑
๔ - ๔	๓๕.๕๐
๑ - ๔	๕.๑๓
ไม่เข้าร่วมประชุมเลย	๒.๕๖
รวม	๑๐๐.๐๐

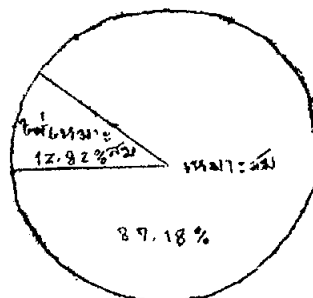
จากตารางที่ ๒๑ จะเห็นได้ว่า กรรมการบริหารที่ไม่เข้าร่วมประชุมเลย มีร้อยละ ๒.๕๖ และจำนวนที่ใกล้เคียงกันคือ กรรมการบริหารร้อยละ ๕.๑๓ เข้าประชุมโดยเฉลี่ยเพียงปีละ ๑ - ๔ ครั้ง อย่างไรก็ตาม กรรมการบริหารส่วนใหญ่ คือ ร้อยละ ๕๖.๕๑ ก็เข้าร่วมประชุมโดยสม่ำเสมอ สำหรับผู้ที่ไม่ได้เข้าร่วมประชุมเลย สาเหตุของการไม่เข้าร่วมประชุม มีหลายประการ กล่าวคือ ร้อยละ ๓๘.๕๖ ไม่สามารถปลีกเวลา จากงานประจำได้ ร้อยละ ๑๗.๕๕ เข้าประชุมไม่สะดวกเนื่องจากเป็นวันเสาร์ อาทิตย์ ร้อยละ ๗.๖๕ สถานที่ทำงานหรือบ้านอยู่ไกลจากสถานที่ประชุมมาก ทำให้ไม่สะดวกในการ เข้าประชุม สาเหตุอื่น ๆ ที่ทำให้กรรมการบริหารร้อยละ ๓๓.๓๓ ไม่สามารถเข้าร่วมประชุม อย่างสม่ำเสมอได้ คือ ป่วย มีกิจธุระจำเป็นที่รับค่านมากกว่า และได้รับแจ้งกำหนดการประชุม กระทบกัน

๒.๒ คุณสมบัติ วาระที่อยู่ในตำแหน่ง และการเลือกตั้งคณะกรรมการบริหาร

ตามข้อบังคับของสมาคมที่กำหนดไว้ว่า ๓ ใน ๔ ของกรรมการบริหาร ต้องเป็นสมาชิกสามัญและต้องมีคุณสมบัติทางบรรณารักษศาสตร์นั้น กรรมการบริหารจำนวนร้อยละ ๕๗.๑๘ มีความเห็นว่า เหมาะสมดีแล้ว ร้อยละ ๕.๑๓ มีความเห็นว่า ไม่ควรกำหนดคุณสมบัติ ดังกล่าว ร้อยละ ๕.๑๓ มีความเห็นว่า ควรกำหนดให้คณะกรรมการบริหารจำนวนครึ่งหนึ่ง เท่านั้นที่ต้องมีคุณสมบัติทางบรรณารักษศาสตร์ ส่วนที่เหลือร้อยละ ๒.๕๖ มีความเห็นว่า ไม่ควร กำหนดคุณสมบัติทางบรรณารักษศาสตร์ แต่ควร เป็นผู้ปฏิบัติงานจริงในท้องสมุทที่ใช้ความรู้ระดับวิชาชีพ สำหรับความคิดเห็นของกรรมการบริหารเกี่ยวกับวาระที่อยู่ในตำแหน่ง ของคณะกรรมการบริหารแสดงไว้ในแผนภูมิที่ ๗

แผนภูมิที่ ๗ แสดงความคิดเห็นของกรรมการบริหารเกี่ยวกับ

วาระที่อยู่ในตำแหน่งของคณะกรรมการบริหาร

จากแผนภูมิที่ ๗ แสดงให้เห็นว่า กรรมการบริหารร้อยละ ๘๗.๑๘ มีความเห็นว่า ตามระเบียบที่กำหนดไว้ว่า คณะกรรมการบริหารอยู่ในตำแหน่งได้วาระหนึ่งไม่เกิน ๒ ปี นั้นเหมาะสมดีแล้ว กรรมการบริหารอีกร้อยละ ๑๒.๘๒ เห็นว่าไม่เหมาะสม โดยมีความเห็นว่า คณะกรรมการควรอยู่ในตำแหน่งได้วาระหนึ่งเป็นระยะเวลา ๑ ปีหรือ ๓ ปี หรือ ๔ ปี

ส่วนความคิดเห็นเกี่ยวกับวาระที่อยู่ในตำแหน่งของนายกนั้น กรรมการบริหารร้อยละ ๘๔.๘๗ มีความเห็นว่า เหมาะสมดีแล้ว ร้อยละ ๕.๑๓ มีความเห็นว่าไม่เหมาะสม จำนวนวาระที่เหมาะสมที่เสนอแนะมา คือ ให้ดำรงตำแหน่งได้ ๑ วาระเท่านั้น

กรรมการบริหาร จำนวนร้อยละ ๕๖.๔๑ มีความเห็นว่า ระเบียบการเลือกตั้งคณะกรรมการบริหารที่กำหนดไว้ในข้อบังคับของสมาคมนี้ เหมาะสมดีแล้ว แต่ร้อยละ ๑๗.๕๕ มีความเห็นว่า สมาชิกในที่ประชุมควรเลือกนายกเพียงคนเดียว แล้วให้อำนาจนายกเลือกคณะกรรมการบริหารตำแหน่งอื่นทั้งหมด กรรมการบริหารอีกจำนวนเท่ากันมีความเห็นว่า ควรเลือกนายกและเหรัญญิก แล้วให้อำนาจนายกแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารที่เหลือเอง ส่วนร้อยละ ๗.๖๔ ของกรรมการบริหารที่เหลือมีความเห็นเป็นอย่างอื่น ซึ่งสรุปได้ดังนี้

- ก. ให้ที่ประชุมสามัญประจำปีเลือกกรรมการบริหารทั้งหมด ๒๕ คน แล้วมาประชุมเลือกนายกและตำแหน่งอื่น ๆ ยกเว้น เลขานุการ ควรให้นายกเลือกเอง
  - ข. ให้ที่ประชุมสามัญประจำปีเลือกกรรมการบริหารจำนวน ๒ ใน ๓ ของทั้งหมด แล้วให้อำนาจนายกเลือกกรรมการจำนวนที่เหลือเอง
  - ค. ให้ที่ประชุมสามัญประจำปีเลือกนายกและตำแหน่งอื่น ๆ ยกเว้น อุปนายก เลขานุการ และเหรัญญิก ให้อำนาจนายกเลือกเอง
- การแต่งตั้งเลขานุการบริหาร ควรเป็นอำนาจของนายก และเลขานุการบริหารควรมีวาระที่อยู่ในตำแหน่งเช่นเดียวกับนายก ส่วนตำแหน่งเหรัญญิกนั้น ควรเปลี่ยนบุคคลผู้ดำรงตำแหน่งบ้าง หรือ กำหนดจำนวนปีที่บุคคลหนึ่งดำรงตำแหน่งนี้ซ้ำได้ ความคิดเห็นเพิ่มเติมประการสุดท้ายคือ เห็นว่า วิธีการเลือกตั้งในปัจจุบัน เหมาะสมดีแล้ว แต่หลังการเลือกตั้งควรแจ้งให้กรรมการบริหารทั้ง ๒๕ คน ยินยันตอบรับเพื่อยินยอมรับเป็นกรรมการอีกครั้งหนึ่งก่อนการประชุมเลือกนายก หากผู้ที่ได้รับเลือกคนใดไม่ยอมรับตำแหน่ง ก็ให้เลื่อนผู้ที่มีคะแนนรองลง

ไปขึ้นมาแทน ทั้งนี้ เพื่อให้ได้กรรมการบริหารที่ยินดีทำงานในตำแหน่งด้วยความเต็มใจ ยันจะ
เป็นผลดีต่อกิจการของสมาคม

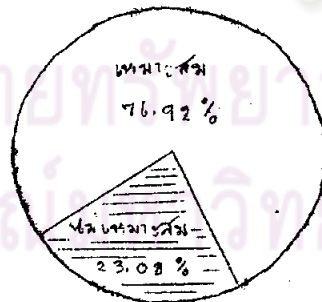
๒.๓ การแบ่งแผนกงานของคณะกรรมการบริหาร

ตามที่สมาคมมีการแบ่งแผนกงานของสมาคมออกเป็น ๑๑ แผนก และในแต่ละ
ละแผนกมีกรรมการบริหารคนหนึ่งทำหน้าที่ เป็นประธานแผนก เพื่อดำเนินงานในแต่ละแผนกให้
ถูกลงไปตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ กรรมการบริหารมีความเห็นในเรื่องนี้ คือ ร้อยละ ๗๖.๙๒
มีความเห็นว่า เหมาะสมดีแล้ว ที่เหลือร้อยละ ๒๓.๐๘ มีความเห็นว่า ไม่เหมาะสม กรรมการ
บริหารกลุ่มนี้ มีความเห็นว่า ควรมีการแก้ไขปรับปรุง โดยให้ข้อเสนอแนะไว้ คือ ควรแบ่งงาน
ของสมาคมออกเป็น ๒ ฝ่าย คือ ฝ่ายวิชาการ และฝ่ายผลิตและจำหน่ายครุภัณฑ์ ควรมีการแก้ไข
ปรับปรุงอยู่เสมอ เพื่อให้เกิดความคล่องตัว และให้ได้ผลดียิ่งขึ้น ทั้งนี้ ย่อมขึ้นอยู่กับนโยบาย
ของนายกแต่ละสมัยด้วยว่าจะเน้นหนักในด้านใด ดังปรากฏในแผนภูมิที่ ๘

แผนภูมิที่ ๘ แสดงจำนวนร้อยละของกรรมการบริหาร

ที่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการแบ่งแผนกงานของ

สมาคมในปัจจุบัน

๒.๔ การประชุมสามัญประจำปี

๒.๔.๑ สถานที่ประชุม

กรรมการบริหารส่วนใหญ่ คือ ร้อยละ ๔๓.๑๘ มีความเห็นว่า สถานที่ประชุมควรจะเป็นทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ร้อยละ ๓๑.๘๒ มีความเห็นว่า ควรจัดตามความต้องการของสมาชิกส่วนใหญ่ ร้อยละ ๔.๐๙ มีความเห็นเป็นอย่างอื่น คือ เสนอแนะให้คำนึงถึงความเหมาะสมทุกด้าน รายละเอียดปรากฏในตารางที่ ๒๒

ตารางที่ ๒๒ แสดงจำนวนร้อยละของกรรมการบริหาร
ที่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสถานที่ ที่ใช้ประชุม

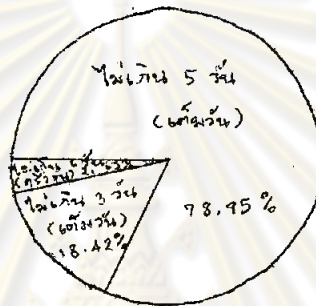
สถานที่ประชุม	ร้อยละ
จัดในกรุงเทพฯ ทุกครั้ง	๐
จัดในส่วนภูมิภาคทุกครั้ง	๐
จัดทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค	๔๓.๑๘
จัดตามความเห็นของคณะกรรมการ	๑๕.๙๑
จัดตามความต้องการของสมาชิกส่วนใหญ่	๓๑.๘๒
อื่น ๆ	๙.๐๙
รวม	๑๐๐.๐๐

๒.๔.๒ ช่วงเวลาในการประชุม

กรรมการบริหารส่วนใหญ่ ถึงร้อยละ ๗๔.๙๕ มีความเห็นว่า ช่วงเวลาในการประชุมไม่ควรเกิน ๕ วัน (เต็มวัน) ซึ่งก็สอดคล้องกับข้อบังคับของสมาคมที่กำหนดไว้ ร้อยละ ๑๘.๔๒ เห็นว่า ควรจัดประชุมในช่วงเวลาไม่เกิน ๓ วัน (เต็มวัน)

ที่เหลือร้อยละ ๒.๖๓ เท่านั้นที่เห็นว่า ควรจัดในช่วงเวลาไม่เกิน ๖ วัน (ครึ่งวัน) ดังแสดงไว้ในแผนภูมิที่ ๔

แผนภูมิที่ ๔ แสดงจำนวนร้อยละของกรรมการบริหาร
ที่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับช่วงเวลาในการประชุม

๒.๔.๓ การกำหนดหัวข้อประชุม

กรรมการบริหารจำนวนร้อยละ ๕๐.๐๐ มีความเห็นว่า การเลือกหัวข้อประชุมควรคำนึงถึงความเกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ของวิชาการปัจจุบัน ร้อยละ ๑๔.๕๑ เห็นว่า ควรคำนึงถึงประโยชน์ของสมาชิกเป็นสำคัญ และกรรมการบริหารจำนวนร้อยละ ๒๕.๐๐ มีความเห็นเป็นอย่างอื่น คือ มีความเห็นว่า การกำหนดหัวข้อประชุม ควรคำนึงถึง ผลประโยชน์และความต้องการของสมาชิก ความเกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ของวิชาการปัจจุบัน รวมทั้ง ความต้องการของสังคมและนโยบายของรัฐบาล และต้องสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของสมาคมอีกด้วย รายละเอียดของความคิดเห็นในเรื่องนี้ แสดงไว้ในตารางที่ ๒๓

ตารางที่ ๒๓ แสดงจำนวนร้อยละของกรรมการบริหาร
ที่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องหัวข้อประชุม

ความคิดเห็นเกี่ยวกับหัวข้อประชุม	ร้อยละ
คำนึงถึงผลประโยชน์ของสมาชิกเป็นสำคัญ	๖๔.๘๑
คำนึงความต้องการของสมาชิกส่วนใหญ่	๘.๐๘
คำนึงถึงความเกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ของวิชาการปัจจุบัน	๕๐.๐๐
อื่น ๆ	๒๕.๐๐
รวม	๑๐๐.๐๐

๒.๒.๔ วิทยากรที่เชิญมาร่วมบรรยายและอภิปราย

ความคิดเห็นเกี่ยวกับวิทยากรที่เชิญมาร่วมบรรยายและอภิปรายใน
คราวประชุมสามัญประจำปี แสดงไว้ในตารางที่ ๒๔

ตารางที่ ๒๔ แสดงความคิดเห็นของกรรมการบริหารเกี่ยวกับ

การเชิญวิทยากรมาร่วมบรรยายและอภิปรายในการประชุม

สามัญประจำปี

วิทยากรควรเป็น	ร้อยละ
ผู้ที่มีชื่อเสียงอยู่ในปัจจุบัน	๑๒.๐๐
อาจารย์ที่สอนอยู่ในภาควิชาบรรณารักษศาสตร์	๑๐.๐๐
ผู้ทรงคุณวุฒิในเรื่องที่จัดให้มีการบรรยายหรืออภิปราย	๗๒.๐๐
อื่น ๆ	๖.๐๐
รวม	๑๐๐.๐๐

จากตารางข้างต้นจะ เห็นได้ว่า กรรมการบริหารมีความเห็น ว่า ผู้ทรงคุณวุฒิใน เรื่องที่จัดให้มีการบรรยาย หรืออภิปรายเป็นผู้ที่ เหมาะสมที่สุด คือ มีผู้เห็นด้วยถึง ร้อยละ ๘๒.๐๐ สำหรับกรรมการบริหารที่มีความเห็น เป็นอย่างอื่น อีกร้อยละ ๖.๐๐ นั้น ให้ ความเห็นเพิ่มเติมว่า ไม่ควรจำกัดอยู่ในลักษณะใด ลักษณะหนึ่ง แต่ควรเป็นผู้ที่มีความเหมาะสม ที่สุด

๓. การมีสมาชิกกิตติมศักดิ์ของสมาคม

ปัจจุบันสมาคมมีสมาชิกกิตติมศักดิ์อยู่จำนวน ๕ คน สมาชิกกิตติมศักดิ์ดังกล่าว เป็นบุคคลซึ่งคณะกรรมการบริหารมีความเห็น ว่า เป็นผู้สนใจและสนับสนุนกิจการของสมาคมด้วย ดี จึงได้เชิญให้ เป็นสมาชิกกิตติมศักดิ์ของสมาคม แต่เท่าที่ผ่านมา สมาคมไม่ค่อยมีโอกาสดู ความร่วมมือจากสมาชิกดังกล่าวมากนัก จึงดูเหมือนว่า สมาคมไม่ค่อยได้รับประโยชน์หรือมีความ สัมพันธ์กับสมาชิกกิตติมศักดิ์มาก เท่าที่ควร

สำหรับความเห็นของกรรมการบริหารในเรื่องนี้ มีดังนี้ ร้อยละ ๘๗.๑๘ มีความ เห็นว่า การที่สมาคมมีสมาชิกกิตติมศักดิ์เป็นผลดีแก่สมาคม กล่าวคือ สมาคมจะได้รับความช่วยเหลือในด้านต่าง ๆ จากสมาชิกเหล่านั้น เช่น ให้คำปรึกษาแนะนำที่เป็นประโยชน์ในเรื่องต่าง ๆ แก่สมาคม เพราะเป็นผู้ที่มีความรู้และประสบการณ์สูง เป็นผู้ประสานความเข้าใจระหว่างผู้มีอาชีพ บรรณารักษ์กับผู้ที่มีอาชีพอื่น แต่มีข้อควรคำนึงว่า การเชิญบุคคลใด เป็นสมาชิกกิตติมศักดิ์ของสมาคม ควร พิจารณาคณะบุคคลซึ่งเป็นผู้ที่ชื่นชม มองเห็นประโยชน์ของวิชาชีพบรรณารักษ์ และพร้อมที่จะให้ความ สนับสนุนทั้งกำลังกาย สติปัญญา ความคิด และทรัพย์สินแก่สมาคม และสิ่งสำคัญอีกประการหนึ่ง คือ เมื่อสมาคมเชิญบุคคลใดเข้ามาเป็นสมาชิกกิตติมศักดิ์ ควรจะให้บุคคลเหล่านั้นมีบทบาทต่อกิจการ ของสมาคมมากกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบันด้วย สำหรับบุคคลที่ควรเชิญเป็นสมาชิกกิตติมศักดิ์อย่างยิ่งก็คือ อดีตนายกสมาคมทุกสมัย

กรรมการบริหารจำนวนร้อยละ ๒.๘๖ มีความเห็นตรงกันข้าม คือเห็นว่า ไม่ควร เชิญบุคคลใด เป็นสมาชิกกิตติมศักดิ์ของสมาคม เพราะเท่าที่ผ่านมาสมาชิกกิตติมศักดิ์ไม่เคยมีบทบาท หรือเข้าร่วมในกิจการของสมาคมเลย ร้อยละ ๑๐.๒๖ ของกรรมการบริหาร ไม่มีความเห็นใน เรื่องนี้

๔. การเชิญบุคคลสำคัญในวงการรัฐบาล เข้าเป็นที่ปรึกษาหรือสมาชิกกิตติมศักดิ์ของสมาคม

กรรมการบริหารจำนวนร้อยละ ๘๒.๐๕ มีความเห็นว่า การเชิญบุคคลสำคัญในวงการรัฐบาลเข้ามาเป็นที่ปรึกษาหรือสมาชิกกิตติมศักดิ์ของสมาคม เป็นผลดีต่อสมาคมในแง่ที่ว่าบุคคลเหล่านั้นจะมีส่วนสนับสนุนงานของสมาคม โดยเฉพาะที่มีการดำเนินงานในระดับชาติและนานาชาติ อย่างไรก็ตาม สมาคมต้องพิจารณาอย่างรอบคอบในการเลือกเชิญบุคคลดังกล่าว บุคคลที่เชิญมานั้นต้องเป็นนักวิชาการ เป็นผู้ที่สนใจและมองเห็นความสำคัญของกิจการห้องสมุดและวิชาชีพบรรณารักษ์ ตลอดจนมีเวลาเพียงพอที่จะอุทิศให้กับงานของสมาคมได้ ทั้งนี้ สมาคมจะต้องมีแผนงานไว้ล่วงหน้าด้วยว่า จะให้บุคคลนั้นมีบทบาทในสมาคมมากน้อยเพียงไร และควรมีการกำหนดระยะเวลาของการเป็นที่ปรึกษาหรือสมาชิกกิตติมศักดิ์ของสมาคมให้เท่ากับวาระที่อยู่ในตำแหน่งของคณะกรรมการบริหารด้วย เพื่อว่า จะได้มีจำนวนที่ปรึกษาหรือสมาชิกกิตติมศักดิ์ของสมาคมในอัตราที่พอเหมาะ ไม่มากจนเกินไป

ส่วนกรรมการบริหารอีก ร้อยละ ๑๕.๓๕ มีความเห็นว่า การเชิญบุคคลสำคัญในวงการรัฐบาลเข้ามาเป็นสมาชิกกิตติมศักดิ์หรือที่ปรึกษาของสมาคม จะไม่เป็นผลดีกับสมาคมแต่อย่างใด เพราะโดยปกติแล้ว บุคคลในวงการดังกล่าวจะมีงานประจำมากอยู่แล้ว ไม่สามารถจะปลีกเวลามามีส่วนร่วมในกิจการของสมาคมได้ อีกประการหนึ่ง สมาคมก็มีนโยบายที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเมือง ร้อยละ ๒.๕๖ ของกรรมการบริหารที่เหลืออยู่ ไม่มีความเห็นในเรื่องนี้

๕. ปัญหาในการบริหารงานของสมาคม

ผู้วิจัยได้รวบรวมปัญหาในการบริหารงานของสมาคมในเรื่องที่สำคัญ ๓ ด้านคือ ปัญหาของกรรมการบริหารเกี่ยวกับการดำเนินงานในแผนกต่าง ๆ ของสมาคม ปัญหาของนายกและเลขานุการบริหารสมาคม และปัญหาทั่วไปในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการบริหารสมาคม ซึ่งจะได้กล่าวตามลำดับดังต่อไปนี้ คือ

๕.๑ ปัญหาของกรรมการบริหารเกี่ยวกับการดำเนินงานในแผนกต่าง ๆ ของ

สมาคม

กรรมการบริหารในแต่ละสมัย ส่วนใหญ่คือ ร้อยละ ๗๖.๕๒ ประสบปัญหาในการปฏิบัติงานของสมาคม ร้อยละ ๒๓.๐๘ ไม่มีปัญหาในการปฏิบัติงานเลย สำหรับกรรมการ

บริหารที่มีปัญหาในการปฏิบัติงานนั้นมีปัญหาในเรื่องต่าง ๆ คือ

๕.๑.๑ แผนกวิเทศสัมพันธ์

มีปัญหาเรื่องจดหมายจากต่างประเทศล่าช้า ทำให้การโต้ตอบไม่ทันต่อเหตุการณ์ และในการโต้ตอบทุกครั้งก็ต้องให้นายกกลงนาม ซึ่งเป็นการยุ่งยากและเสียเวลา

๕.๑.๒ แผนกจัดทำวารสาร

ปัญหาในการจัดทำ "วารสารห้องสมุด" ของแผนกนี้มีหลายประการ คือ ปัญหาด้านผู้เขียนบทความ ปัจจุบันมีผู้เขียนบทความมาลงในวารสารน้อยมาก ทำให้เนื้อหาสาระของวารสารไม่สมบูรณ์เท่าที่ควร ผู้เขียนบางคนส่งบทความแล้วไม่ให้ที่อยู่สำหรับการติดต่อ ทำให้ฝ่ายจัดทำวารสารไม่สามารถส่งเงินสมนาคุณสำหรับบทความนั้น ๆ ถึงผู้เขียนได้ ปัญหาประการที่สองคือ ปัญหาเรื่องเงินทุนในการจัดทำวารสาร ปัจจุบันสมาชิกวารสารต้องชำระค่าบำรุงปีละ ๒๕ บาท ยกเว้นผู้ที่เป็นสมาชิกสมาคมหลังจากปี พ.ศ. ๒๕๑๔ ซึ่งได้รับ "วารสารห้องสมุด" ฟรี อัตราค่าสมาชิกที่กำหนดไว้นี้รวมกับค่าบำรุงสมาชิกสมาคม ไม่เพียงพอในการจัดทำวารสาร ต้องขอเงินอุดหนุนจากสมาคมปีละ ๕๐,๐๐๐-๖๐,๐๐๐ บาท ปัญหาประการที่สาม คือ การขาดกำลังเจ้าหน้าที่ทำงานประจำด้านนี้โดยเฉพาะ ประธานแผนกต้องจัดทำทุกอย่าง ทำให้งานไม่สมบูรณ์และรวดเร็วเท่าที่ควร และปัญหาประการสุดท้าย คือ ปัญหาทางด้านโรงพิมพ์ที่จัดพิมพ์วารสาร ทางโรงพิมพ์มีงานมาก ไม่สามารถพิมพ์ "วารสารห้องสมุด" ให้ออกตามกำหนดได้ บางครั้งพิมพ์ล่าช้ากว่ากำหนดถึง ๖ เดือน ทำให้วารสารออกได้เพียงปีละ ๒ ฉบับในปัจจุบัน

๕.๑.๓ แผนกรวิชัย

ปัญหาของแผนกนี้ คือ การขาดเงินในการทำวิชัย เพราะการทำวิชัยแต่ละครั้ง ต้องมีคณะทำงาน ทำให้สิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายมาก สมาคมยังไม่มีเงินอุดหนุนให้แผนกนี้พอ

๕.๑.๔ แผนกชมรมห้องสมุด

ประธานแผนกนี้มีงานประจำอยู่ในกรุงเทพมหานคร เมื่อถึงคราวที่ต้องออกไปปฏิบัติงานของแผนกในต่างจังหวัด ทำให้กลับมามีงานประจำไม่ทัน

๕.๑.๕ แผนกแลกเปลี่ยนหนังสือและสิ่งพิมพ์

มีปัญหาในเรื่องตู้และสถานที่เก็บหนังสือและสิ่งพิมพ์ของแผนกที่ได้รับมา ปัจจุบันต้องเก็บใส่กล่องไว้ ไม่เป็นระเบียบ ทำให้การจัดเก็บและการค้นหาเพื่อใช้ประโยชน์ไม่ได้เต็มที่

๕.๑.๖ นายทะเบียน

มีปัญหาเรื่องการจัดเก็บเอกสารภายในสำนักงานไม่เป็นระเบียบ การค้นหาเอกสาร เพื่อใช้เป็นหลักฐานในเรื่องต่าง ๆ ไม่สะดวก บางครั้งต้องเสียเวลาจัดทำขึ้นใหม่

๕.๑.๗ เลขานุการ

ผู้ที่ปฏิบัติงานในตำแหน่ง เลขานุการของคณะกรรมการบริหารสมาคม ประสบปัญหาในเรื่องการจัดบันทึกการประชุม ต้องพยายามใช้ภาษาที่มีข้อความหลัก เลี่ยงการขัดแย้งกัน เพื่อให้เกิดการประสานงานระหว่างแผนกต่าง ๆ

๕.๑.๘ บรรณารักษ์

ผู้ที่ปฏิบัติงานในตำแหน่งบรรณารักษ์ ยังไม่ได้ทำงานในความรับผิดชอบอย่างเต็มที่และจริงจัง ในการจัดห้องสมุดของสมาคม เพราะปัจจุบัน สมาคมยังไม่มีห้องสมุดสำหรับการไปช่วยจัดห้องสมุดให้หน่วยงานที่ขอความช่วยเหลือมาทางสมาคมก็ได้ผลน้อย เพราะห้องสมุดที่ขอความช่วยเหลือมานั้นมีคณะกรรมการบริหารที่ไม่เข้าใจในเรื่องการทำงาน และการจัดห้องสมุด เข้ามามากกว่าในการทำงานของบรรณารักษ์

๕.๒ ปัญหาของนายกและเลขานุการบริหารสมาคมในด้านต่าง ๆ

นายกและเลขานุการบริหารของสมาคมมีปัญหาในการปฏิบัติงานด้านต่าง ๆ ดังนี้ คือ

๕.๒.๑ ด้านกรรมการบริหารสมาคม

กรรมการบริหารสมาคมแต่ละคนอุทิศเวลาและร่วมมือกันทำงานทุกด้านของสมาคมด้วยดี แต่เนื่องจากกรรมการบริหารส่วนใหญ่มีงานประจำที่ต้องทำ จึงทำให้ไม่อาจปฏิบัติงานให้สมาคมได้อย่างเต็มที่ เลขานุการบริหารต้องรับภาระหนักในด้านการหา

รายได้เข้าสมาคม เพื่อให้สมาคมดำรงอยู่ได้ ทำให้งานด้านวิชาการของสมาคมดำเนินไปไม่ได้ดีเท่าที่ควร ในบางครั้งก็มีการขัดแย้งกันใน เรื่องของการลงทุนในธุรกิจเพื่อการหมุนเวียนรายได้ของสมาคม และในเรื่องงานในหน้าที่ความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานในสำนักงานของสมาคม ทำให้มีปัญหาในการพิจารณาความดีความชอบของเจ้าหน้าที่เหล่านั้น เป็นเหตุให้เจ้าหน้าที่หมกมุ่นใจในการทำงาน นอกจากนี้ ในการประชุมคณะกรรมการบริหารบางครั้งก็ขาดความเด็ดขาดในการตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ เรื่องบางเรื่องจึงไม่ดำเนินไปอย่างรวดเร็วเท่าที่ควร

๕.๒.๒ ด้านบุคคลากร เจ้าหน้าที่ ที่ปฏิบัติงานของสมาคม

มีบุคคลากรไม่เพียงพอในการปฏิบัติงาน ควรมีผู้ช่วยเลขานุการบริหาร เพื่อช่วยแบ่งเบาภาระงานในความรับผิดชอบของ เลขานุการบริหารซึ่งมีอยู่มาก และปัญหาอีกประการหนึ่งคือบุคคลากรและเจ้าหน้าที่เหล่านี้มีสวัสดิการไม่ดีพอ เมื่อมีงานที่คิดว่า บุคคลดังกล่าวก็จะทำงานของสมาคมไปทันที ทำให้ต้องมีการเปลี่ยนตัวบุคคลากรอยู่ตลอดเวลา เป็นผลให้งานของสมาคมต้องชะงักงัน เป็นครั้งคราว

๕.๒.๓ ด้านการเงิน

ปัญหาด้านการเงินเป็นปัญหาใหญ่ของสมาคม สมาคมไม่เคยได้รับงบประมาณจากรัฐบาลเลย เมื่อเริ่มก่อตั้งก็ได้รับการช่วยเหลือจากมูลนิธิเอเซีย ปัจจุบันสมาคมมีรายได้ส่วนใหญ่จากการขายอุปกรณ์ ครุภัณฑ์ห้องสมุด ทั้งที่สั่งซื้อมาจากต่างประเทศและที่สั่งทำในประเทศ รายได้ทางอื่นก็มี ค่าบำรุงสมาชิก ซึ่งก็เก็บได้ไม่เต็มเม็ดเต็มหน่วย และมีน้อยจนไม่พอใช้ในกิจกรรมใด ๆ เท่าที่ควร รายได้ที่เหลือจากการอบรมบรรณารักษ์ห้องสมุดประเภทต่าง ๆ ของสมาคมก็เป็นรายได้ส่วนหนึ่งซึ่งมีไม่มากนัก นอกจากนี้ ก็มีเงินที่ได้รับบริจาค เป็นครั้งคราว อย่างไรก็ตาม เท่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน สมาคมก็สามารถเลี้ยงตัวเองได้จากรายได้ดังกล่าวแล้ว แต่ก็ไม่อาจจัดกิจกรรมต่าง ๆ ได้อย่างกว้างขวางกว่าเท่าที่เป็นอยู่ เพราะมีเงินจำนวนจำกัด

๕.๒.๔ ด้านการประชาสัมพันธ์สมาคม

ปัจจุบันสมาคมมีการประชาสัมพันธ์กิจการของสมาคมหลายทาง เช่น ทางหนังสือพิมพ์ วิทยุ และโทรทัศน์ บ้างตามสมควร โดยเฉพาะในโอกาสพิเศษต่าง ๆ แต่ก็นับ

ว่ายังไม่กว้างขวางและแพร่หลายเท่าที่ควร ควรจะได้รับการปรับปรุงให้ดีขึ้นในด้านที่เกี่ยวกับสมาชิก สมาคมควรจะมีการติดต่อส่งข่าวสารถึงสมาชิกอย่างสม่ำเสมอ อย่างน้อยเดือนละครั้ง

๕.๒.๕ ด้านการให้บริการแก่สมาชิก

สมาคมยังให้บริการแก่สมาชิกได้ในวงแคบ ทั้งนี้ เนื่องจากมีกำลังทำงานน้อย แต่ก็ได้พยายามทำตามคำร้องขอของสมาชิกให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้

๕.๒.๖ ด้านที่ทำการของสมาคม

ที่ทำการของสมาคมในปัจจุบัน คับแคบ มีทำเลไม่เหมาะสม ห่างไกลจากชุมชน บริเวณรอบ ๆ มีควัน ผุ่นละออง และเสียงรบกวนตลอดเวลา ไม่เหมาะที่จะเป็นสำนักงานของสมาคม

๕.๒.๗ ด้านความร่วมมือของสมาชิก

เท่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน สมาคมได้รับความร่วมมือจากสมาชิกคือพอสมควรในด้านการประชุมสามัญประจำปี การจัดกิจกรรมที่ดำเนินการโดยสมาคม แต่ในด้านการชำระค่าบำรุงสมาชิก และการให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ สมาคมยังไม่ค่อยได้รับความร่วมมือจากสมาชิกมากนัก ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะสมาคมและสมาชิกขาดความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิดต่อกัน

๕.๓ ปัญหาทั่วไปในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการบริหาร

นอกจากปัญหาสำคัญ ๆ ดังที่ได้กล่าวมาแล้ว ยังมีปัญหาเบ็ดเตล็ดที่เกิดขึ้นในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการบริหารบางประการ กล่าวคือ การขาดความร่วมมือประสานงานกันระหว่างแผนกงานต่าง ๆ การจัดระเบียบปฏิบัติงานและการจัดเก็บเอกสารในสำนักงานของสมาคมไม่เป็นระเบียบ ค้นหาได้ยาก เจ้าหน้าที่ของสมาคมไม่สามารถปฏิบัติงานให้กรรมการแผนกต่าง ๆ ได้สะดวก รวดเร็ว และประการสุดท้าย ผู้บริหารระดับสูงของรัฐบาลมองไม่เห็นความสำคัญของห้องสมุด ทำให้สมาคมไม่ได้รับความสนับสนุนจากรัฐบาลเท่าที่ควร